

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET U RIJECI

ODSJEK ZA POVIJEST

PLAN I PROGRAM SVEUČILIŠNOGA DIPLOMSKOGA DVOPREDMETNOGA
STUDIJA POVIJESTI

Datum posljednje izmjene i dopune studijskoga programa: travanj 2018.

Rijeka, rujan 2018.

OBRAZAC ZA IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKIH PROGRAMA

Opće informacije	
Naziv studijskog programa	Sveučilišni dvopredmetni diplomski studij povijesti - nastavnički smjer
Nositelj studijskog programa	Filozofski fakultet u Rijeci
Izvoditelj studijskog programa	Odsjek za povijest
Tip studijskog programa	sveučilišni
Razina studijskog programa	diplomski
Akademski/stručni naziv koji se stječe završetkom studija	magistar/magistra edukacije povijesti
Naziv i šifra standarda kvalifikacije koja se stječe završetkom studija (ako je program upisan u Registar HKO-a)	

1. Vrsta izmjena i dopuna
1.1. Vrsta izmjena i dopuna koje se predlažu
1. Uvode se novi izborni kolegiji <i>Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Europi</i> (30+0+0) i <i>Povijest Rusije od Petra Velikog do pada komunizma</i> (30+0+0) od 3 ECTS u 4. semestar.
1.2. Postotak ECTS bodova koji se mijenjaju predloženim izmjenama i dopunama
0%
1.3. Postotak ECTS bodova koji je izmijenjen tijekom ranijih postupka izmjena i dopuna u odnosu na izvorno akreditirani studijski program
0%

2. Obrazloženje zahtjeva za izmjenama i dopunama
2.1. Razlozi i obrazloženje izmjena i dopuna studijskog programa
2.2. Procjena svrhovitosti izmjena i dopuna ¹
2.3 Usporedivost izmijenjenog i dopunjenog studijskog programa sa sličnim programima akreditiranih visokih učilišta u RH i EU ²
2.4.Usklađenost s institucijskom strategijom razvoja studijskih programa ³
Opisana promjena u skladu je s dokumentima kojima se upravlja razvojem i unapređenjem studijskih programa:

¹ Primjerice, procjena svrhovitosti obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru, povećanje kvalitete studiranja i drugo.

² Navesti i obrazložiti usporedivost programa, od kojih barem jedan iz EU, s izmijenjenim i dopunjenim programom koji se predlaže te navesti mrežne stranice programa.

³ Preciznije, usklađenost s misijom i strateškim ciljevima Sveučilišta u Rijeci i visokoškolske institucije.

Preporukom Sveučilišta u Rijeci o priznavanju i vrednovanju kompetencija stečenih izvan studijskoga programa, Odlukom Senata Sveučilišta u Rijeci o priznavanju izvannastavnih aktivnosti tijekom kojih studenti stječu relevantne kompetencije te Akcijskim planom nakon provedenoga postupka reakreditacije Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

2.5. Ostali važni podatci – prema mišljenju predlagača

3. Opis obveznih i/ili izbornih predmeta s unesenim izmjenama i dopunama

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta (i/ili modula, ukoliko postoje) s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova (prilog: Tablica 1)

3.2. Opis svakog predmeta (prilog: Tablica 2)

Tablica 1.

3.1. Popis obvezni i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova

POPIS MODULA/PREDMETA								
Semestar: 1.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁴	
	Vojna povijest 19. i 20.stoljeća	dr. sc. Darko Dukovski	30	0	0	3	O	
	Povijest historiografije	dr. sc. Mila Orlić	30	0	0	3	O	
	Razvojna psihologija	dr. sc. Sanja Smojver-Ažić	30	15	0	2,5	O	
	Edukacijska psihologija 1- Psihologija učenja i poučavanja	dr. sc. Barbara Rončević Zubković	30	15	0	2,5	O	
	Opća pedagogija	dr. sc. Kornelija Mrnjajus	30	0	15	2,5	O	
	Osnove jezične kulture	dr. sc. Diana Stolac	15	0	15	1,5	O	
Semestar: 2.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁵	
	Povijest revolucija 19.i 20.stoljeća	dr. sc. Vjeran Pavlaković	30	0	0	3	O	
	Povijest nacionalnih ideologija i pokreta 19. i 20. stoljeća	dr. sc. Vjekoslav Perica	30	0	0	3	O	
	Edukacijska psihologija 2- Individualne razlike i razredne interakcije	dr. sc. Barbara Rončević Zubković	30	15	0	2	O	
	Poučavanje učenika s posebnim potrebama	dr. sc. Tamara Martinac-Dorčić	30	15	0	2	O	
	Didaktika 1	dr. sc. Anita Klapan	30	15	0	2	O	
	Izborni kolegij struke s nastavničkim kompetencijama					3	I	
	Antropologija u nastavi povijesti	dr. sc. Kosana Jovanović	30	0	0	3	I	
	Arhivska građa u nastavi suvremene povijesti	dr. sc. Darko Dukovski	30	0	0	3	I	
Semestar: 3.								
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁶	
	Društvena povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća	dr. sc. Darko Dukovski	30	0	0	3	O	
	Metodika nastave povijesti	dr. sc. Maja Ćutić Gorup	30	0	30	4	O	
	Didaktika 2	dr. sc. Vesna Kovač	30	15	0	2	O	

⁴ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.⁵ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.⁶ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

	Izborni kolegij struke s nastavničkim kompetencijama					3	I
	Srednjovjekovlje u nastavi 21. stoljeća	dr. sc. Kosana Jovanović	0	15	15	3	I
	Grčko 4. st. pr. Kr.	dr. sc. Lucijana Šešelj	15	0	15	3	I
	Multietničnost gradova u suvremenoj povijesti	dr. sc. Giovanni D'Alessio	30	0	0	3	I
	Povijest žena: ženski pokreti 19. i 20. stoljeća	dr. sc. Giovanni D'Alessio	15	0	15	3	I
	Historija seksualnosti modernog i suvremenog doba	dr. sc. Giovanni D'Alessio	15	0	15	3	I
	Povijest svjetskih religija	dr. sc. Vjekoslav Perica	30	0	0	3	I
	Povijest helenizma	dr. sc. Lucijana Šešelj	15	0	15	3	I

*U 3. semestru 3 ECTS-boda u kategoriji izbornih kolegija student može zamijeniti aktivnostima izvan studijskoga programa. Popis aktivnosti izvan studijskog programa putem kojih je moguće steći dodatne kompetencije propisat će se posebnim dokumentom pri Odsjeku za Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

Semestar: 4.

MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ⁷
	Školska praksa	dr. sc. Maja Ćutić Gorup	0	45	15	3	O
	Diplomski rad	Odsjek za povijest	-	-	-	6	O
	Komparativna društvena povijest Latinske Amerike 20. stoljeća	dr. sc. Vjeran Pavlaković	30	0	0	3	I
	Diplomatska povijest 19. i 20. stoljeća	dr. sc. Vjekoslav Perica	30	0	0	3	I
	Hladnoratovsko doba i globalizacija	dr. sc. Mila Orlić	30	0	0	3	I
	Povijest Italije u 20. stoljeću	dr. sc. Mila Orlić	30	0	0	3	I
	Povijest politike europskih integracija	dr. sc. Mila Orlić	30	0	0	3	I
	Povijest socijalističke Jugoslavije	dr. sc. Mila Orlić	30	0	0	3	I
	Opća državopravna povijest	dr. sc. Željko Bartulović	30	0	0	3	I
	Politički i pravni aspekti moderne povijesti Zapadne Hrvatske u 20. stoljeću	dr. sc. Andrea Roknić Bežanić	30	0	0	3	I
	Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Europi	dr. sc. Goran Bilogrivić	30	0	0	3	I
	Povijest Rusije od Petra Velikog do pada komunizma	dr. sc. Vjekoslav Perica	30	0	0	3	I

*U 4. semestru 3 ECTS-boda u kategoriji izbornih kolegija student može zamijeniti aktivnostima izvan

⁷ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

studijskoga programa. Popis aktivnosti izvan studijskog programa putem kojih je moguće steći dodatne kompetencije propisat će se posebnim dokumentom pri Odsjeku za Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

Napomena: *Diplomski rad* studenti upisuju na proizvoljno izabranom studiju slobodne kombinacije. ECTS bodovi *Diplomskoga rada* dvopredmetnih studija u slobodnoj kombinaciji zbrajaju se (što iznosi 12 ECTS bodova).

Tablica 2.

3.2. Opis obveznih i izbornih predmeta sveučilišnog diplomskog dvopredmetnog studija povijesti

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Darko Dukovski	
Naziv predmeta	VOJNA POVIJEST 19. I 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je studentima pobuditi zanimanje za problematiku vojne povijesti. Organizaciju i značaj vojske u 19. i 20. stoljeću. Predstaviti stalne i promjenjive karakteristike vojske i vojne organizacije. Upoznati studente s uzrocima, posljedicama i načinima vođenja ratova u prošlosti. Povijest teorija o ratovima. Ratnog prava. Rat kao "higijena svijeta". Povijesne regije ratova. Glavni ratni suparnici u prošlosti. Uzroci i posljedice modernih ratova. Posljedice. Razvoj strategije taktike i naoružanja. Život vojnika. Smrt. Ljubav. Prijateljstvo. Odanost, Domoljublje.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će studenti upoznati i razumjeti činjenice, događaje i procese vezane uz vojsku i ratove 19. i 20. stoljeća
Moći kritički analizirati vojne operacije bitke i taktičke zamisli najpoznatijih bitaka u povijesti rečenoga doba
Upoznati se s naoružanjem, opremom i strategijom pojedinih vojnih sila
Upoznati se s osnovama najvećih ratnih sukoba, ratova i bitaka.

1.4. Sadržaj predmeta

Ovaj kolegij ima zadaću ponuditi nove metodološke pristupe povijesnog promišljanja razvitka vojne organizacije i oružanih sukoba uglavnom europskih naroda u navedenom razdoblju kao najradikalnijim političkim odnosima koji najduže ostaju u kolektivnoj memoriji naroda.

Ratovi su smješteni u kontekst društveno-političkih i gospodarskih promjena s posebnim osvrtom i analizama njihovog vojnog aspekta (naoružanja, taktike i strategije i sl.) ali i pitanja ratnih zločina. Posebno će se obratiti pozornost na objašnjavanje uzroka ratova kao i njihovih posljedica. Studenti će slobodno se opredjeljivati za pojedine teme i ratove te ih obraditi u okvirima političke povijesti.

Teme su: Vojna organizacija 19. stoljeća po najrazvijenijim državama Europe (Engleska, Francuska, Njemačka, Rusija, Austro-Ugarska)

Vojna organizacija 20. stoljeća po istim zemljama uključivši i SAD

Paravojna organizacija i gerila 19. i 20. stoljeća.

Taktika i strategija ratovanja

Naoružanje i oprema vojnika

Ratovi: Napoleonovi ratovi 1796.-1815.

Američki građanski rat 1861-1865.

Austro-talijanski 1848.-1860; Austro-pruski rat 1866.; Francusko-pruski rat 1870./71.

Američko-španjolski rat; Burski rat

Prvi i drugi svjetski rat - bojišnice

Lokalni sukobi i ratovi u svijetu tijekom 20. st.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije
	☐			

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada i pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, kolokvij/testovi znanja, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Predavanja

The times, Atlas svjetske povijesti, Zagreb, 1987. (odabrana poglavlja o ratovima 19. stoljeća)

Povijest 13: Napoleon, restauracija i revolucionarna kretanja (1800.-1848.), Zagreb, 2008.

Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)

Povijest 15: Kolonijalna carstva i imperijalizam (1871-1914.), Zagreb, 2008. (Odabrana poglavlja)

Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb,2008. (odabrana poglavlja)

Povijest 17: Predvečerje rata i II. svjetski rat (1936.-1945.), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)

Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.-1985. Zagreb, 2008, (odabrana poglavlja)

P.Renouvin, Europska kriza i Prvi svjetski rat, Zagreb, 1965. ili 2008.

Drugi svjetski rat, sv. I-III, Zagreb, 1982. (odabrana poglavlja po bojišnicama)

Michael Howard, Rat u europskoj povijesti, Zagreb, 2002.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Henry Barbera The military factor in social change. 1-2., London, 1998.

Gregory Fremont-Barnes, Todd Fischer The Napoleonic wars : the rise and fall of an empire, Oxford, 2004.

The study of war and society : Thucydides to the eighteen century, London, 1973.

International encyclopedia of military history / James C. Bradford, editor ; preface by Jeremy Black, New York - London 2006.

HUGH, Thomas, Storia della Guerra civile spagnola : la grande prova del secondo conflitto mondiale, Milano, 1997.

JACKSON, Gabriel, Civilization and barbarity in 20th century Europe, London, 1998.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
--------	-----------------	----------------

Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.	2	40
Povijest 17: Predvečerje rata i II. svjetski rat (1936.	2	40
Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Mila Orlić	
Naziv predmeta	POVIJEST HISTORIOGRAFIJE	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata/ica s osnovnim pojmovima, problemima i metodama istraživanja povijesti historiografije. Nastava će se temeljiti na individualnom radu na reprezentativnim tekstovima pri čemu će se studneti/ice poticati na diskusiju i analizu tekstova i razvijanje povijesnog mišljenja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se stjecanje sposobnosti razumijevanja osnovnih koncepata suvremene historiografije, te kritički pristup prema historiografskim tekstovima.

1.4. Sadržaj predmeta

Na predavanjima će biti prikazan razvoj historiografije kroz stoljeća, s posebnim osvrtom na suvremenu europsku i svjetsku historiografiju, te na njezine smjerove, diskurse i inovacijske škole. Posebna pažnja biti će posvećena analizi francuske škole *Annales* (raskid s tradicionalnom, događajnom historiografijom), njemačkoj historiografiji (s posebnim osvrtom na *Historikerstreit*), britanskoj (marksističkoj) historiografiji, te skorijoj američkoj historiografiji. Biti će govora o postmodernističkom pristupu, te o novim granama povijesne znanosti.

Jedan dio kolegija biti će posvećen metodama historijske analize, složenom konceptu povijesne interpretacije, te historijskoj periodizaciji.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada, pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,75	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1,75	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Marc Bloch, *Apologija historije ili zanat povjesničara*, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja)
2. Edward H. Carr, *Što je povijest?*, Zagreb 2004. (odabrana poglavlja)
3. Mirjana Gross, *Suvremena historiografija: korijeni, postignuća, traganja*, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Maja Brkljačić, Sandra Prlanda (ur.), *Kultura pamćenja i historija*, Zagreb 2006. (odabrana poglavlja)
2. Ulf Brunnbauer (ur.), *Re(Writing) History – Historiography in Southeast Europe after socialism*, Münster 2004. (odabrana poglavlja)
2. Stefano Petrunaro, *Pisati povijest iznova*, Zagreb 2009. (odabrana poglavlja)
3. Drago Roksandić, (ur.), *Uvod u komparativnu historiju*, Zagreb 2004. (odabrana poglavlja)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Marc Bloch, <i>Apologija historije ili zanat povjesničara</i> , Zagreb 2008. (odabrana poglavlja)	5	40
2. Edward H. Carr, <i>Što je povijest?</i> , Zagreb 2004. (odabrana poglavlja)	3	40
3. Mirjana Gross, <i>Suvremena historiografija: korijeni, postignuća, traganja</i> , Zagreb 1996. (odabrana poglavlja)	3	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Vjeran Pavlaković	
Naziv predmeta	POVIJEST REVOLUCIJA 19. I 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij će preko predavanja i kolokvija analizirati uzroke, tijek i posljedice revolucionarnih društveno političkih promjena 19. i 20. stoljeća. Cilj je podučiti studente o uzrocima, tijeku i posljedicama nasilnih i radikalnih promjena društvenoga i političkog sustava od građanskih do komunističkih revolucija. Cilj je ukazati na mehanizme revolucionarnih mijena.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

/

1.3. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Očekuje se:

- poznavanje činjenica o revolucionarnim događajima 19. i 20. stoljeća
- razumijevanje i razlikovanje građanskih i socijalističko-komunističkih revolucija
- uspoređivanje mehanizama i ciljeva socijalno različitih revolucija
- analitički i kritički pregled i definiranje revolucija i revolucionarnih gibanja

1.4. *Sadržaj predmeta*

Uvod : Pojam i značaj revolucije u političkoj i društvenoj povijesti. Podjela revolucija prema nositeljima i ciljevima. Američki rat za nezavisnost i Francuska građanska revolucija s kraja 18. stoljeća Uvod u revoluciju 19. stoljeća. Sveta Alijansa i Bečki kongres.

Preobrazba Europe

Revolucionarna zbivanja u Srednjoj Europi 30-ih godina 19. stoljeća

Proljeće naroda 1848.

Revolucionarni pokreti u Španjolskoj 50-ih i 60-ih god. 19. st.

Pariška komuna 1870. i začeci teorije socijalističke revolucije radničke klase

Ruska građanska revolucija 1905.

1917. Oktobarska (Socijalistička) revolucija.

Kineska građanska revolucija, građanski rat i komunistička revolucija

Meksička revolucija u nastavcima

Mađarska revolucija, Slovačka revolucija, Njemačka revolucija.

Španjolski građanski rat kao revolucija 1936.-1939.

Tzv. fašistička revolucija i nacistička

Kubanska revolucija.

Revolucije i oslobodilački ratovi u afričkim državama i Latinskoj Americi

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. *Komentari*

1.7. *Obveze studenata*

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada, pisanje eseja na zadane teme, pismeni ispit i usmeni.

1.8. *Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)*

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,75	Usmeni ispit	1,25	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Predavanja

Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)

Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)

Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.-1985., Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)

HOBBSAWM, Eric, Doba revolucije, Europa 1789-1848, Zagreb, 1987.

HALETT CARR, Edward, Ruska Revolucija od Lenjina do Staljina, 1917.-1929., Zagreb, 1984.

R.LOVRENCIĆ, Komunalna revolucija Pariza 1871. Njezini korijeni i obilježja, Časopis za suvremenu povijest 1, Zagreb 1971.

Charles Tilly, Europske revolucije 1492.-1992., Zagreb-Podgorica: Politička kultura, CID, 2006. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Istorija revolucija XX veka, Beograd, 1970.

THE TIMES, Atlas svjetske povijesti, Zagreb, 1987. (odabrana poglavlja)

Jean CARPENTIER, Povijest Francuske, Zagreb, Barbat, 1999. (odabrana poglavlja)

JOHN M. ROBERTS, Europa 1880.-1945, Beograd, 2002. (odabrana poglavlja)

WALTER LAQUEUR, Historija Europe 1945.-1992. Beograd, 1999. (odabrana poglavlja)

JOHN REED, Deset dana koji su potresli svet, Beograd 1967.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.-1985., Zagreb, 2008.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Vjekoslav Perica	
Naziv predmeta	POVIJEST NACIONALNIH IDEOLOGIJA I POKRETA 19. I 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	1.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ovaj kolegij je zamišljen kao historijska sociologija, dakle bavi se fenomenologijom nacionalizma i daje pregled izabranih tema iz njegove povijesti. Na taj način studenti će se upoznati s historijskom sociologijom kao disciplinom te dobiti jednu najširu moguću perspektivu u odnosu na fenomen nacionalizma. Metodološko opravdanje ovog kolegija je u tome što standardni kurikulum iz nacionalne, europske i svjetske povijesti iako dosta govori o nacionalizmu, ne bavi se njime ni analitički ni fenomenološki ni komparativno, drugim riječima, studenti moraju sami „izvući“ ovaj važni problem iz mora informacija. Predmet je dio opće suvremene povijesti i na njega se nastavlja i to onaj dio koji obrađuje povijest čije se posljedice i danas osjećaju. Upravo poradi takvog značaja kolegij zahvaća povijest Europe u razdoblju borbe malih nacija za vlastitu nacionalnu državu i nacionalni opstanak, naravno s posebnim osvrtom na najznačajnije trenutke koji su usmjerili

povijest (1830.-2000.) Kroz jednosemestralnu nastavu studenti se upoznaju sa materijom ali im se i pruža mogućnost samostalnog rada u izučavanju pojedinih problema i istraživanja. Sadržajno se predavanja mijenjaju svake godine ali se drže glavnih pravaca razvoja svjetske povijesti.

Posebnu pozornost kolegij posvećuje događajima i procesima vezanim za povijest irskog, baskijskog i kurdskog naroda. Cilj kolegija je zahvatiti cjelinu povijesnog razvitka pokazati da ne postoje izolirani i sami sebi dovoljni i uzrokovani događaji i procesi kako gospodarske tako i socijalne, kulturne i političke povijesti.

1.2. *Uvjeti za upis predmeta*

/

1.3. *Očekivani ishodi učenja za predmet*

Očekuje se od studenata poznavanje činjenica vezanih uz nacionalizam i nacionalne pokrete.

Razumijevanje društvenih i političkih mehanizama nastanka nacionalizma kod svih europskih naroda. Mogućnost razlikovanja i uspoređivanja različitih nacionalizama i političkih programa nacionalističkih pokreta kao i njihovih programa i ciljeva.

1.4. *Sadržaj predmeta*

Glavne sociološko-filozofske i druge teorije i perspektive o nacionalizmu; pojam etniciteta; nacionalizam kao ideologija; nacionalističke revolucije; nacionalizam i religija; nacionalizam i kultura; pregled formiranja nacionalnih država od kraja 18. do kraja 20. Stoljeća u Europi, Americi i Aziji; problemi formiranja nacionalnih država u Trećem Svijetu; glavni procesi i „valovi“ nacionalizma u svijetu; nacionalizam i demokracija; ekstremne forme nacionalizma: nacionalistički rasizam, fašizam, imperijalizam, etnički konflikt. Tri konkretna primjera: pregled povijesti nacionalizma u Francuskoj, Njemačkoj i u jugoistočnoj Europi. Budućnost nacionalizma. Razvoj ekoloških i drugih alternativnih političkih i društvenih pokreta u svijetu. Fenomeni supkulture. Preustrojstvo Europe. Ujedinjena Europa.

Građu ovog dijela povijesti novog vijeka nužno treba podijeliti na četiri veća razdoblja koja će se *ciklički ponavljati* i dopunjavati u predavanjima i seminarima. Građivo se može ponuditi kao predavanja u njegovom cijelom kronološkom trajanju ili samo jedan njegov isječak ili ga problemski koncipirati.

Pregled nacionalističkih pokreta u Europi:

Nastanak irskog nacionalnog pokreta. Borba za samostalnost Irske i Ulstera. IRA, Sinn Fein. Rat s Britancima. Samostalnost.

Sukob katolika i protestanata. Sjeverna Irska. rat do istrebljenja.

Povijest Baskije. Sudbina baskijskog naroda u 20. stoljeću. Između Francuske i Španjolske. Potraga za identitetom. rat za državu i autonomiju. Terorizam.

Sudbina Kurda u Turskoj i Iraku. rat za državu. Političko opredjeljenje. Istrebljenje Kurda.

Nestanak socijalističkih i višenacionalnih državnih sustava u Europi. Nastanak novih država i zemalja nekadašnjeg Istočnog bloka. Partnerstvo za mir. Globalizacija. Nacionalni pokreti Srednje i Jugoistočne Europe.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☐	samostalni zadaci
	☒	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. *Komentari*

1.7. *Obveze studenata*

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada, esej na zadane teme, pismeni i usmeni ispit.

1.8. *Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)*

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,75	Usmeni ispit	1	Esej	0,5	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. *Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu*

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu

predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Eric J. Hobsbawm, *Nacije i nacionalizam : program, mit, stvarnost*. prijevod Nata Čengić. Zagreb: Novi Liber, 1993.
Anthony D. Smith. *Nacionalizam i modernizam : kritički pregled suvremenih teorija nacija i nacionalizma*; Prevela Mirjana Paić Jurinić. Zagreb : Fakultet političkih znanosti, 2003.
Benedict Anderson, *Nacija : zamišljena zajednica : razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma*; prevele Nata Lengić i Nataša Pavlović ; predgovor S. Mežnarić. Zagreb : Školska knjiga, 1990.
Ernest Gellner, *Nacije i nacionalizam*; preveo Tomislav Gamulin ; stručna redakcija i predgovor Ivan Prpić. Zagreb : Politička kultura, 1998.
Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb,2008. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Eric Hobsbawm and Terence Ranger. *The invention of tradition*. Izdanje:12th. Cambridge : Cambridge University Press, 2004
Isaiah Berlin. *O nacionalizmu i drugi eseji*; preveo s engleskog Zoran Mutić. Sarajevo : Bybook, 2000.
Thomas Hylland Eriksen, *Etnicitet i nacionalizam*. S engleskog prevela Aleksandra Bajazetov-Vučen, Beograd, XX vek, 2004.
Jean Carpentier, Francois Lebrun et. Al., *Povijest Francuske*; predgovor Jacques Le Goff; prevela Vesna Pavković. Zagreb : Barbat, 1999.
Robert S. Wistrich. *Hitler i holocaust*. S danskog preveo Aleksandar B. Nedeljković Izdanje:1. izd. Beograd : Alexandria Press, 2004.
Vjeran Katunarić. *Sporna zajednica: novije teorije o naciji i nacionalizmu*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk : Hrvatsko sociološko društvo, 2003.
Etničnost, nacija, identitet : Hrvatska i Europa. priredili Ružica Čičak-Chand i Josip Kumpes. Zagreb : Institut za migracije i narodnosti : Naklada Jesenski i Turk : Hrvatsko sociološko društvo, 1998.
Vjekoslav Perica. *Balkanski idoli : religija i nacionalizam u jugoslavenskim državama*. 1-2; prevele s engleskog Slobodanka Glišić i Slavica Miletić. Beograd: xx vek 2006.
Miroslav Hroch, *Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u europi - komparativna analiza društvenog sastava patriotskih grupa malih europskih nacija*. Zagreb: Srednja Europa, 2006.
Nacionalno pitanje u Jugoslaviji : porijeklo, povijest, politika. Ivo Banac; preveo s engleskoga Josip Šentija, Zagreb : Durieux, 1995.
Adrian Hastings. *Gradnja nacionaliteta*; preveo i prilagodio Miroslav Jančić Impresum:Rijeka : Adamić ; Sarajevo : Buybook, 2003.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb,2008.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Darko Dukovski	
Naziv predmeta	DRUŠTVENA POVIJEST SREDNJE I JUGOISTOČNE EUROPE 19. I 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Kolegij se fokusirao na komparaciju staleža, socijalnih grupa i slojeva u različitim srednjoeuropskim i jugoistočno-balkanskim europskim društvima te njihovim međusobnim odnosima i značaju. Posebice će se obratiti pozornost na razvoj društava (komponente) i njegove mijene tijekom 19. i 20. stoljeća u vrijeme industrijskih revolucija. Kolegij će predstaviti svestraniji do sada nekonvencionalni pristup i pogled na društvena zbivanja ali način života, vrijednosne životne kriterije pojedinih slojeva te njihov opći mentalni sklop, posebice onih naroda koji okružuju Hrvatsku i Hrvate.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Očekuje se da će studenti:

- spoznati činjenice i klasificirati ih u jednu cjelinu
- razumjeti sadržaj kolegija i povezivati činjenice, postavljajući jednu korelativnu vezu među njima, posebice što se tiče odnosa različitih naroda na nekom području
- razumjeti navike, običaje i društvenu antropologiju pojedinih naroda
- shvatiti njihove međuodnose, povezanosti i sukobe
- shvatiti mehanizme na kojima počivaju tzv. narodne kulture i kulture elita
- upoznati društveni život Slovenaca, Srba, Crnogoraca, Bošnjaka, Mađara, Čeha, Slovaka, Nijemaca, Rumunja, Bugara, makedonaca, Albanaca, Grka i Turaka

1.4. Sadržaj predmeta

Povijest obitelji ruralnoga i gradskoga svijeta. Pojašnjenje pojma društveni svjetovi. Napetost života tijekom industrijske revolucije. Povijest marginalnih slojeva i njihove mijene (društveni undergrunde). Svijet društvene elite. Svijet sirotinje i društvenih marginalaca. Društveni život Slovenaca, Srba, Crnogoraca, Bošnjaka, Mađara, Čeha, Slovaka, Nijemaca, Rumunja, Bugara, makedonaca, Albanaca, Grka i Turaka
 Podzemlje, Devijantna scena. Povijest obitelji. Značaj pojma solidnosti u građanskim obiteljima 19. st. Ljubav, brak, preljub. Sufražetski pokreti u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi 19. i feministički pokret 20. st. Razlike oblika mišljenja socijalnih grupa. Nestanak vjerske zanesenosti ili sumrak bogova. Tehnokracija 20. stoljeća. Genocid i demociid u Europi XX. stoljeća. Egzistencijalizam, seksualna revolucija, supkultura. Raspad obitelji i globalizacija.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari**1.7. Obveze studenata**

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada i pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, kolokvij usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit	1,5	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Predavanja

D.Dukovski, Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća, I-II sv., Zagreb, 2005. (odabrana poglavlja)

W. M. Johnston, Austrijski duh, Intelektualna i društvena povijest 1848.-1938., Zagreb, 1993

E. Zöllner, T. Schüssel, Povijest Austrije, Zagreb, 1997. (odabrana poglavlja)

Povijest Njemačke, Zagreb, 1999. (odabrana poglavlja)

Povijest Mađarske, Zagreb, 1995. (odabrana poglavlja)

J. Le Rider Mitteleuropa, Zagreb, 1998. (odabrana poglavlja)

M.Todorova, Imaginarni Balkan, Beograd, 1999.

N. Malcolm, Povijest Bosne, Zagreb, 1995, (Odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Trajan Stojanović, Balkanski svetovi Prva i posljednja Europa, Beograd, 1997.

I.Bibo, T.Huszar, J.Szücs, Regije europske povijesti, Zagreb 1995. (odabrana poglavlja)

Hobsbawm,E, Doba kapitala 1848-1875, Zagreb, 1989.

Tipton, B. Franck -Aldrich, Robert, An Economic and Social History of Europe in the Twentieth Century , Volume 1: An Economic and Social History of Europe, 1890-1939 . London, 1987.

Hodgson, Godfrey, People's Century: The Ordinary Men and Women Who Made the Twentieth Century, New York, 1998.

Wachter, W. Kenneth, Statistical Studies of Historical Social Structure, London, 1978.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
D.Dukovski, Povijest Srednje i Jugoistočne Europe 19. i 20. stoljeća, I-II sv., Zagreb, 2005.	2	40
E. Zöllner, T. Schüssel, Povijest Austrije, Zagreb, 1997.	2	40
Povijest Njemačke, Zagreb, 1999.	2	40
Povijest Mađarske, Zagreb, 1995.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta		
Naziv predmeta	Diplomski rad	
Studijski program	Dvopredmetni diplomski studij povijesti	
Status predmeta	obvezni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	6
	Broj sati (P+V+S)	

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Pripremiti studenta za izradu diplomskog rada i izrada diplomskog rada

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će student znati samostalno izraditi diplomski rad. Da će se moći samostalno služiti literaturom te stvoriti stručni rad.

1.4. Sadržaj predmeta

U dogovoru s mentorom.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☐ predavanja	☐ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Konzultacije, izrada rada

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	2

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Prema dogovoru s mentorom

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Prema dogovoru s mentorom

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija uspješnosti diplomskih radova

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Maja Ćutić Gorup	
Naziv predmeta	METODIKA NASTAVE POVIJESTI	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	30+0+30

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Studenti će upoznati nove ciljeve odgoja u hrvatskom sustavu obrazovanja, a posebno će proučavati ciljeve nastave povijesti (povratak tradiciji, samospoznaja, razvijanje odgovornosti, upoznavanje humane ekologije, prihvaćanje demokratskih vrijednosti). Studenti će proučiti važnost filozofije u određivanju obrazovnih ciljeva i zadataka. Osim toga shvatit će kako izbor sadržaja ovisi o filozofskom svjetonazoru. Studenti moraju razumjeti da je uz upoznavanje svjetske kulturne baštine u povijesnom obrazovanju mladih vrlo važna hrvatska demokratska, humanitarna i ekološka baština i njene općeljudske vrijednosti koje bi trebale pridonijeti razvoju demokratskog društva. Upoznavanje ove baštine obogatit će i ojačati hrvatski narodni identitet u doba globalizacije. Studenti će proučiti novo strukturiranje metodike nastave povijesti kao sintetske znanosti interdisciplinarnog značenja pri čemu je osnovna supstanca suvremena povijesna znanost uz neophodno povezivanje s drugim znanostima potrebnim u odgojno-obrazovnom procesu (psihologija, pedagogija, sociologija i dr.). Studentima će se objasniti značenje umijeća i kreativnosti nastavnika kao neznanstvene sastavnice metodike. U kolegiju će se obrađivati suvremena didaktička komunikacija u povijesnom obrazovanju, a istaknut će se uloga povijesti u povezivanju školskih predmeta i razvijanju metodoloških vještina učenika. Studenti trebaju dobro upoznati nastavne planove i programe kako bi im pristupili inovacijski. Studenti će proučiti kako se ostvaruje planiranje i priprema za nastavu, a posebno će se analizirati mogućnost strukture didaktičke jedinice kao mikro-kurikuluma.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će studenti nakon odslušanog predavanja i školske prakse moći samostalno:

- razumjeti osnovnoškolski i srednjoškolski sustav RH.
- upoznati se s školskom dokumentacijom i znati je koristiti
- Samostalno načiniti priprema za predavanja
- odrediti ciljeve i zadatke
- primijeniti znanje iz kolegija nastavnickoga modula
- Samostalno održati predavanje i primijeniti poznavanje različitih tipova sata
- Shvatiti važnost kreativnosti na satu
- Studenti će steći znanja o programiranoj, problemskoj i projektnoj nastavi povijesti, fleksibilnoj diferencijaciji i suvremenom načinu ocjenjivanja.
- Studenti će se, nadalje, upoznati s metodologijom znanstvenih istraživanja u povijesnom obrazovanju.
- Na temelju tih saznanja studenti će biti osposobljeni za pisanje diplomskoga rada.
- Uz stjecanje znanja iz suvremene metodike nastave povijesti studenti će se upoznati sa specifičnostima učenja povijesti u pojedinim vrstama škola i sa značajkama učenja povijesti u pojedinim uzrastima. Posebno će se objasniti pristup učenicima s poteškoćama..

1.4. Sadržaj predmeta

Studenti će proučavati i obogaćivati klasične oblike nastave povijesti (tipovi sata, samostalni rad, izvannastavni rad, aktualizacija, književnost i umjetnička djela u nastavi povijesti, lokalizacija, formiranje pojmova, usmeno izlaganja, vizualne i prakseološke metode, shvaćanje kronologije, izvori u nastavi, tradicionalni didaktički sustavi, egzemplarna nastava, posjet muzeju, ekskurzija). Objasnjenja će biti popraćena praktičnim vježbama. U kolegiju studenti će se upoznati sa strukturom povijesno-antropološkog znanja i razradom standarda za učenje povijesti pri čemu je važno definiranje učeničkih postignuća. U kolegiju će se objasniti kako u nastavi valja tumačiti postanak nacionalizma i nacija s posebnim osvrtom na postanak modernog hrvatskog naroda. Studenti će usvojiti potrebna znanja o raznolikosti hrvatskog identiteta i transgeneracijskim transferima pri čemu će se koristiti dostignuća najnovijih znanosti (genetika, socijalna psihologija, biosociologija) što bio trebalo obogatiti suvremenu nastavu povijesti. Oni će upoznati metodologiju analize udžbenika, a upoznat će se i sa smjerovima nastave povijesti u drugim zemljama. Posebno će se analizirati nastojanja Vijeća Europe u podizanju kvalitete povijesnog obrazovanja. U kolegiju će biti istaknuta vrijednost zavičajne povijesti u nastavi. Posebno će se objasniti važnost interkulturalizma i kontroverznih tema u nastavi.

Kratki sadržaj: Upoznavanje osnovne i srednje škole. Hospitacije, pokusna i ogledna predavanja, rad s mentorom. Praćenje oglednih predavanja i diskusije. Završna analiza nastavne prakse.

1.5. Vrste izvođenja nastave

☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
☒	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
☒	vježbe	☐	laboratorij
☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada postera, pisanje izvještaja i eseja na zadane nastavne jedinice i teme, kolokvij, nastupno predavanje.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	1
		Školska praksa	1				

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

M. Gross, *Suvremena historiografija - Korijeni, postignuća, traganja*, Zagreb, 1996;
Nastavni programi za nastavu povijesti; F. Pingel, *Vodič za istraživanje i reviziju udžbenika*, Zagreb, 2000;
J. Plenković, *Humana ekologija*
I. Rendić - Miočević, *Didaktičke inovacije u nastavi povijesti*, Zagreb, 1989;
Idem, *Učenik - istražitelj prošlosti - Novi smjerovi u nastavi povijesti* Zagreb, 2000;
Idem, *Oživjela Hrvatska - problemski priručnik*, Zagreb, 2004;
R. Stradling, *Nastava europske povijesti 20. stoljeća*, Zagreb, 2003.
Odabrana udžbenička literatura. Zakon o školstvu. Odabrana literatura o planiranju po izboru mentora.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

P. Brajša, *Sedam tajni uspješne škole*, Zagreb, 1995; M. Bratanić, *Mikropedagogija*, Zagreb, 1993;.
C. Cyriacou, *Nastavna umijeća*, Zagreb, 1997;.
Didaktika (jedan udžbenik hrvatskih autora po izboru);
J. Marinković, *Utemeljenost odgoja u filozofiji*, Zagreb, 1981;
I. Rendić - Miočević, M. Vučetić, *Kakva danas treba biti nastava povijesti*, *Zbornik Mire Kolar*, Zagreb, 2003;
Odabrani dokumenti o odgoju i obrazovanju za ljudska prava; Odabrani tekstovi iz časopisa *Nastava povijesti i Povijest u nastavi*; Izbor iz udžbeničke literatura.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
I. Rendić - Miočević, <i>Didaktičke inovacije u nastavi povijesti</i> , Zagreb, 1989.	4	40
I. Rendić - Miočević, <i>Učenik - istražitelj prošlosti - Novi smjerovi u nastavi povijesti</i> Zagreb, 2000.	4	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Maja Ćutić Gorup	
Naziv predmeta	ŠKOLSKA PRAKSA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	0+45+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Studenti trebaju dobro upoznati nastavne planove i programe kako bi im pristupili inovacijski. Studenti će u praksi proučiti kako se ostvaruje planiranje i priprema za nastavu, a posebno će se analizirati mogućnost strukture didaktičke jedinice kao mikro-kurikuluma.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će studenti nakon odslušanog predavanja i školske prakse moći samostalno:

- razumjeti osnovnoškolski i srednjoškolski sustav RH.
- upoznati se s školskom dokumentacijom i znati je koristiti
- samostalno načiniti priprema za predavanja
- odrediti ciljeve i zadatke
- primijeniti znanje iz kolegija nastavnickoga modula
- samostalno održati predavanje i primijeniti poznavanje različitih tipova sata
- shvatiti važnost kreativnosti na satu
- Studenti će steći znanja o programiranoj, problemskoj i projektnoj nastavi povijesti, fleksibilnoj diferencijaciji i suvremenom načinu ocjenjivanja.
- studenti će se, nadalje, upoznati s metodologijom znanstvenih istraživanja u povijesnom obrazovanju.

1.4. Sadržaj predmeta

Hospitacije, pokusna i ogledna predavanja, rad s mentorom. Praćenje oglednih predavanja i diskusije. Završna analiza nastavne prakse.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☐	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☒	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada postera, pisanje izvještaja i eseja na zadane nastavne jedinice i teme, kolokvij, nastupno predavanje.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	1

	Školska praksa	1			
--	----------------	---	--	--	--

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Nastavni programi za nastavu povijesti; F. Pingel, Vodič za istraživanje i reviziju udžbenika, Zagreb, 2000;

J. Plenković, Humana ekologija

I. Rendić - Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb, 1989;

Idem, Učenik - istražitelj prošlosti - Novi smjerovi u nastavi povijesti Zagreb, 2000;

Idem, Oživjela Hrvatska - problemski priručnik, Zagreb, 2004;

R. Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb, 2003.

Odabrana udžbenička literatura. Zakon o školstvu. Odabrana literatura o planiranju po izboru mentora.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

P. Brajša, *Sedam tajni uspješne škole*, Zagreb, 1995; M. Bratanić, *Mikropedagogija*, Zagreb, 1993.;

C. Cyriacou, *Nastavna umijeća*, Zagreb, 1997.;

Didaktika (jedan udžbenik hrvatskih autora po izboru);

J. Marinković, *Utemeljenost odgoja u filozofiji*, Zagreb, 1981;

I. Rendić - Miočević, M. Vučetić, Kakva danas treba biti nastava povijesti, *Zbornik Mire Kolar*, Zagreb, 2003;

Odabrani dokumenti o odgoju i obrazovanju za ljudska prava; Odabrani tekstovi iz časopisa *Nastava povijesti i Povijest u nastavi*; Izbor iz udžbeničke literatura.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Kosana Jovanović	
Naziv predmeta	SREDNJOVJEKOVLJE U 21. STOLJEĆU	
Studijski program	Nastavnički modul na nastavničkim diplomskim studijima	
Status predmeta	Izborni	
Godina	1., 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	0+15+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj ovog kolegija jest u okvirima kreativne nastave upoznati studente s tehnikama prenošenja gradiva iz srednjovjekovne povijesti kroz primjenu interaktivnih i interdisciplinarnih metoda poučavanja. Uz to, cilj kolegija jest pokazati kako se srednjovjekovna povijest i kultura reflektiraju u različitim područjima danas, prije svega kroz modernu književnost, kulturu i popularnu kulturu, te podučiti primjenu tih izvora sa

svrhom ostvarenja kreativne nastave.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanog kolegija i uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, očekuje se da će se studenti osposobiti za:

1. Kreativni pristup pripremi nastave.
2. Pronalazak podataka o srednjem vijeku na osnovu različitih izvora.
3. Analiziranje i interpretaciju povijesnih podataka.
4. Kritičko utvrđivanje povijesne perspektive.
5. Kreiranje interaktivnih prezentacija, ilustracija, mapa, kvizova, igara i lenti vremena srednjega vijeka.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Interaktivna lenta vremena i karte srednjega vijeka
2. Srednjovjekovna politička struktura kroz interaktivne mape
3. Učenje o svakodnevici u srednjem vijeku putem digitalnih ilustracija, kvizova i igara
4. Feudalizam u digitalnom prikazu
5. Srednjovjekovno ratovanje kroz digitalne simulacije
6. Poučavanje problematike plemstva izradom grbova
7. Srednjovjekovlje u modernoj književnosti
8. Film kao izvor za nastavu povijesti

1.5. Vrste izvođenja nastave

☐	predavanja	☒	samostalni zadaci
☒	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
☒	vježbe	☐	laboratorij
☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad
☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, pisanje seminara i izrada samostalnog projekta, pismeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0.5	Aktivnost u nastavi	0.5	Seminarski rad	0.5	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	0.5	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt	0.5	Kontinuirana provjera znanja	0.5	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Mills Kelly, T., *Teaching history in the digital era* (Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2013); e-izdanje: <http://quod.lib.umich.edu/cgi/t/text/text-idx?cc=dh;c=dh;idno=12146032.0001.001;rgn=full%20text;view=toc;xc=1;g=dculture>
2. Nikolić Jakus Zrinka, *Uvod u studij povijesti: historiografski praktikum* (Zagreb: Leykam international, 2012)
3. Stradling Robert, *Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike* (pr. Silvije Devald, Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Bage Grant, *Narrative Matters: Teaching History through Story* (London: Falmer Press, 1999)
2. Ćosić Slavica, „Ponavljanje povijesti metodom igre u 8. razredu osnovne škole,“ *Metodika* 17 (2008): 359-363.
3. *Digital Gaming Re-Imagines the Middle Ages*, ur. Daniel T. Kline (London; New York: Routledge, 2014)
4. Husbands Chris, Kitson Alison, Pendry Anna, *Understanding history teaching* (Philadelphia: Open University Press, 2003)
5. *Issues in History Teaching*, ur. James Arthur i Robert Phillips (London; New York: Routledge, 2000)
6. Phillips Ian, *Teaching History* (Los Angeles: SAGE Publications, 2008)
7. *Playing with the Past*, ur. Matthew W. Kapell i Andrew B. R. Elliott (New York: Bloomsbury, 2013)
8. Trškan Danijela, „Terenski rad u nastavi povijesti – učenje metodom otkrivanja,“ *Povijest u nastavi* 5-10 (2007): 207- 216.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Mills Kelly, T., <i>Teaching history in the digital era</i> (Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2013)	0	
Stradling Robert, <i>Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike</i> (pr. Silvije Devald, Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005)	1	
Nikolić Jakus Zrinka, <i>Uvod u studij povijesti: historiografski praktikum</i> (Zagreb: Leykam international, 2012)	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenja kvalitete nastave i uspješnosti predmeta realizirat će se putem rezultata u postizanju ciljeva te evaluacije koju će se provesti na razini Filozofskog fakulteta.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Darko Dukovski	
Naziv predmeta	ARHIVSKA GRAĐA U NASTAVI SUVREMENE POVIJESTI	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti, nastavnički smijer	
Status predmeta	Izborni (nastavnički modul)	
Godina	1., 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Upoznati studente s tehnikom, ciljevima i značajem manipulacije dokumentima i ostalom arhivskom građom u nastavi povijesti. Mogućnostima korištenja i načinima ugradnje u povijesne interpretacije. Cilj kolegija je pokazati načine korištenja arhivske

građe u predmetu povijesti u sedmom i osmom razredu osnovne škole te u trećem i četvrtom razredu srednje škola vezano uz konkretne tematske i nastavne jedinice. Upoznati studente o vrstama i značaju arhivske građe i način na koji će stečeno znanje prenijeti na učenike osnovnih i srednjih škola.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će biti u stanju samostalno istraživati građu u povijesnim arhivima, pronaći primjere arhivske građe koje bi značajno mogle utjecati na bolje razumijevanja nastavne jedinice ili teme u procesu nastave povijesti. Studenti će biti sposobni samostalno kritički obraditi navedene vrste arhivske građe i prirediti ih za nastavu povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te ih prezentirati učenicima. Samostalno će moći prepoznati vrste arhivske građe i načine njihove interpretacije učenicima razvijajući kod njih kritičku svijest o onome što se doista dogodilo i izvješću o onome što se dogodilo. Studenti će biti u stanju prenijeti svoje spoznaje o povezanosti i uklapanju znanstvenih spoznaja s već postojećim sustavima znanja. Dakle bit će u stanju objasniti razlike u interpretacijama povijesti određenih događaja te objasniti zbog čega do tih razlika dolazi. Naposljetku, upoznat će tehniku primjene arhivske građe (prezentacije) predviđajući metodičke učinke postupka. Ishodište je osposobiti studente da pripreme učenika na njihova vlastita istraživanja, potaknuti im znatiželju i kritičnost prema pisanoj građi.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij nudi sustavno prikupljena znanja o vrijednosti korištenja arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama te je koncipiran kao poduka studentima o arhivskoj građi te načinima prezentacije građe učenicima osmogodišnjih i srednjih škola i njihovom uklapanju u plan i program nastave povijesti s posebnim osvrtom na problem interpretacije i kritičke valorizacije građe.

Uvod u predavanje

Znanstveno istraživanje povijesti kao temelj interpretacijama i pisanja udžbenika povijest za osnovne i srednje škole. Arhivska građa kao osnovni predmet istraživanja i temelj objašnjavanja povijesnih događaja i procesa.

Prvi dio

1. Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, Dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti
2. Upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe (dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnici i dr.
3. Tehnika rada sa svakoj od vrsta arhivske građe, dostupnost i jezik. Primjeri rada s originalnim dokumentima, fotokopijom ili kopijom originala, utvrđivanje vjerodostojnosti, rukopis, strojopis, pečati, oznake dokumenta, brojevi spisima, potvrdama kroz urudžbeni zapisnik, dopisane primjedbe i komentari, Zaglavljia i adrese, pisanje nadnevka, brzojavi, okružnice, pisma, izvješća, potvrde, matični listovi, način primjene
4. Problemi poznavanja upravnog sustava i državnih institucija, problem sub i superordiniranosti.
5. Arhivska građa kao jedan od temeljnih izvora znanstvene povijesne spoznaje i interpretacije (Povijest kao res gestae i kao rerum gestarum). Značaj arhivske građe i način njezine prezentacije.

U Prvom dijelu predavanja predstaviti razliku prezentacije arhivske građe u osmogodišnjim i srednjim školama i načina njezina korištenja. Vrijednosni aspekti građe. Značajno je uskladiti rječnik prema starosnoj dobi i stupnju obrazovanja učenika. Uklopiti problematiku arhivalnoga istraživanja i arhivske građe kao izvora za povijest pojedinih razdoblja u povijesti civilizacije.

Drugi dio

6. Ciljevi uvođenja kritičke analize arhivske građe u nastavi povijesti u osmogodišnjim i srednjim školama
7. Značaj filmova i fotografija u nastavi povijesti, načini kritike i uporabe (za osnovne i srednje škole)
8. Način korištenja građa u nastavi, postavljanje pitanja, interpretacija i korelacija s ostalom građom te zaključci
9. Kritika dokumenata. Problemi i interpretacija vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost (kritičko ispitivanje), povezivanje spoznaja, provjera rezultata i njihova usporedba
10. Načini predstavljanje dokumenata, analiza, sinteza, prihvaćanje spoznaje (u osmogodišnjim i srednjim školama)
11. Problem povezanosti spoznaje s mogućnostima interpretacije i poučnosti
12. Tehnika prezentacije
13. Metodički učinci
14. Rad s darovitim učenicima osmogodišnjih i srednjih škola), rad u skupinama, posjet arhivu, korištenje građe u prezentaciji PPT, plakati, predavanja kako bi kroz sve te aktivnosti učenici stjecali iskustvo tzv. problemskoga pristupa temama (postavljanje pitanja ili problema, utvrđivanja načina njegova rješavanja, izvođenje zaključka)

15. Mogućnost i i dosezi, vrijednosti i načini rada na sekundarnoj arhivskoj građi (novinama i periodici), razumijevanja bitnih odrednica moralnih, društvenih i drugih vrijednosti u bližoj i daljoj prošlosti uz usporedbu s trenutnim dosezima i vrijednostima.

U Drugom dijelu predavanja predstaviti razliku prezentacije arhivske građe u osmogodišnjim i srednjim školama i načina njezina korištenja. Posebno obratiti pozornost na kritiku arhivske građe u iščitavanju povijesnih činjenica i procesa. Značaj povezanosti arhivske građe i njezina provjera u smislu rekonstrukcije događaja.

Tijekom trajanja kolegija bit će korištena arhivska građa iz hrvatskih, talijanskih i britanskih arhiva te objavljena arhivska građa.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☒ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su obvezni pohađati 75% predavanja kao jedan od uvjeta izlaska na završni ispit
Sudjelovanje u terenskoj nastavi u jednom od hrvatskih državnih arhiva
Moraju izraditi samostalni rad na temelju arhivske građe.
Studenti će biti informirani na oglasnoj ploči Odsjeka, internetskim stranicama Odsjeka i osobnoj internetskoj stranici predavača
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!
Prepisivanje tijekom pisanja međuispita kažnjava se dodjeljivanjem 0 bodova prepisivaču, te prijavom etičkom povjerenstvu
Tijekom pisanja međuispita studenti moraju imati isključen mobitel, pisati kemijskom olovkom ili nalivperom čitkim rukopisom.
Zbog mogućnosti vrlo široke manipulacije mobitelom, neuvažavanje ovog uvjeta povlači za sobom udaljšavanje studenta/ice s međuispita, dodjeljivanje 0 ocjenskih bodova. Nerazumljiv rukopis ocijenit će se netočnim odgovorom.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,75	Referat		Samostalni rad	1

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje **50 ocjenskih bodova** da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare između **40 i 49,9 ocjenskih bodova** pripadaju kategoriji **FX** i imaju mogućnost tri izlaska na popravni ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E (od 50 do 59%)

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Ocjenjivat će se jedan međuispit koji ima za cilj utvrditi stupanj usvojenog znanja i tehnika rada s arhivskom građom. Međuispit će se sastojati od pisanja eseja temeljenog na konkretnoj arhivskoj građi koji podrazumijeva analizu građe i njezine moguće interpretacije u sklopu određene nastavne jedinice.

Pristup popravku međuispita

Ne postoji

Samostalni rad

Samostalni rad se sastoji od analize arhivske građe, njegove didaktičke i metodičke prilagodbe prezentaciji određenim uzrastima učenika u osnovnim i srednjim školama u vidu priprema za konkretnu nastavnu jedinicu.

Završni ispit

Završni ispit se sastoji od usmenog iznošenja i obrazloženja samostalnog pismenog rada u trajanju od 20 min.

UKUPNA OCJENA USPJEHA:

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena:

Diplomski studij:

90 do 100 ocjenskih bodova	5	A
80 do 89,9 ocjenskih bodova	4	B
70 do 79,9 ocjenskih bodova	3	C
60 do 69,9 ocjenskih bodova	2	D
50 do 59,9 ocjenskih bodova	2	E
40 do 49,9 ocjenskih bodova	1	FX
0 do 39,9 ocjenskih bodova	1	F

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Predavanja

2. Darko Dukovski, Neki momenti razvoja fašističkog pokreta na Pazinštini u okvirima općeg razvoja »istarskog fašizma~ 1919-1929 (kroz komentare arhivske građe), Vjesnik istarskih arhiva, sv. 2-3, 1992-1993., 105-134
3. Darko Dukovski, Atentat na britanskoga brigadira Roberta de Wintona u Puli 10. veljače 1947., Časopis za suvremenu povijest 3/2010, Zagreb: IHP, 671-691.
4. Dukovski, Darko, Habsburški popisi stanovništva kao izvor podataka za društvenu i ekonomsku povijest: Procesi modernizacije u Istri - usporedne statistike Kopra i Pule // Prvi moderni popis stanovništva u Istri: Il primo censimento demografico moderno in Istria: Prvi moderni popis prebivalstva v Istri / Kalc, Aleksej (ur.).
5. Dukovski, Darko, Hrvatsko-slovenski odnosi i pitanje razgraničenja u Istri (1900.-2002.) // Slovensko-hrvaško sosjedstvo = Hrvatsko-slovensko susjedstvo / Darovec, Darko, Strčić, Petar (ur.).
Kopar : Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales : Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2011.. Str. 47-66.
6. Dukovski, Darko, Gospodarska i socijalna problematika u izvješćima i vizitacijama fašističkih čelnika u Istri 1925.-1931. u okvirima opće fašizacije istarskog društva. // Društvena istraživanja. 6-7 (1993.), 4-5; 675-697 (članak, znanstveni), Kopar : Historia Editiones, 2012. Str. 333-356
7. Dukovski, Darko, Povijesna ekspertiza tragedije na Vargaroli (Vergarolla - Pula) od 18. kolovoza 1946.. // Histrija: Godišnjak Istarskog povijesnog društva. I. (2011) , 1; 79-112 (članak, znanstveni).
8. Dukovski, Darko, 11. Neki momenti razvoja fašističkog pokreta na Pazinštini u okvirima općeg razvoja istarskog fašizma 1919-1929. (kroz komentare arhivske građe) //Vjesnik Istarskog arhiva, 2-3 (1992/1993), str. 105-134 (članak, znanstveni).
9. Arhivska građa i objavljeni izvori (prema potrebi)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima pročišćeni tekst zakona NN 105/97, 64/00, 65/09, 144/12
2. Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva (NN63/04,106/07)
3. Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva, broju i strukturi stručnog osoblja arhiva (NN 65/04)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Obvezna literatura su članci iz znanstvenih i stručnih časopisa koja će se fotokopirati u onom broju koji potreban tako da svaki student ima sve potrebne tekstove.		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska i profesorska evaluacija

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Kosana Jovanović	
Naziv predmeta	ANTROPOLOGIJA U NASTAVI POVIJESTI	
Studijski program	Nastavnički modul na nastavničkim diplomskim studijima	
Status predmeta	Izborni	
Godina	1., 2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Antropologija kao disciplina ostvaruje veliki utjecaj na razumijevanje problematika koje se javljaju kroz razna povijesna razdoblja, kao što su primjerice pitanja etniciteta, jezika, rase, rodni razlika te društvenih staleža i sl. Sukladno tome, cilj ovog kolegija jest omogućiti studentima da kroz upoznavanje i kritički pregled raznih antropoloških ideja, znanstvenih i teorijskih pravaca, steknu vještine kritičke analize povijesnih, socioloških, etnografskih i etnoloških problematika, kao i onih kulturne povijesti, te osposobiti studente za oblikovanje i primjenu adekvatnih nastavnih strategija za poučavanje ovih sadržaja u nastavi povijesti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanog kolegija te uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, očekuje se da će studenti moći:

1. Interdisciplinarnim pristupom identificirati i tumačiti povijesne podatke otkrivajući društveni, politički, kulturni i ekonomski kontekst u kojemu su nastali.
2. Primjeniti znanje o antropološkim principima u nastavi povijesti kako bi kritičkim i kreativnim metodama te metodama aktivnog učenja mogli demonstrirati jedinstvenosti i različitosti ljudskog života, te društvenih, političkih, ekonomskih i kulturnih vrijednosti, struktura, procesa i obrazaca ponašanja.
3. Steći kompetencije prosocijalnog mišljenja, te vještine poučavanja uvažavanja različitosti i tolerancije primjenom multiperspektivnog pristupa u obradi tema i problema vezanih uz etnicitet, jezik, rasu, rodne razlike, društvene staleže i dr. u nastavi povijesti na temelju analize slučajeva i učenja putem rješavanja problema.
4. Primjeniti stečena znanja na sve nastavne oblike rada u nastavi povijesti.
5. Koristiti metode egzemplarne nastave povijesti u poučavanju društvenih, političkih, kulturnih i ekonomskih problematika.
6. Osposobiti se za kreativan pristup u pripremi nastave (intervju, debata, radionica, istraživački projekt) kod poučavanja navedenih sadržaja u nastavi povijesti.
7. Osposobiti se za primjenu metoda otkrivanja i istraživanja u nastavi povijesti kojima se omogućava razumijevanje povijesti koje prelazi faktografsko znanje.
8. Predstaviti osnovne društvene vrijednosti u nastavi povijesti uz pomoć metoda poučavanja putem usmene predaje, terenske nastave, grupnog rada kao nastavnog oblika, filma i pisanih izvora.
9. Osposobiti se za izvođenje problemske nastave povijesti u kojoj se povijesno mišljenje razvija kroz upotrebu zadataka.

1.4. Sadržaj predmeta

Teme koje će se obrađivati na kolegiju jesu sljedeće:

1. Izvori i metode u antropološkom istraživanju kao dopuna nastavnom gradivu.
2. Mala radionica etnografije na osnovu usmene predaje - čovjek u društvenom, kulturnom i političkom kontekstu.
3. Istraživački projekt: genealogija i intervju u poučavanju društva i rodnih odnosa – obiteljske strukture, brak, rodni odnosi i razlike, seksualnost u povijesnom istraživanju.
4. Egzemplarna nastava povijesti kroz poučavanje politike i moći – političkih, društvenih i ekonomskih promjena u povijesti.
5. Odnos čovjeka i prirode kroz terensku nastavu – proizvodnja, potrošnja, razmjena i tehnološki napredak.
6. Jezik i obrazovanje.
7. Debata u poučavanju važnosti tolerancije i ljudskih prava.
8. Mediji kao oruđe za poučavanje religije, simbolizma i rituala.
9. Problemska nastava povijesti kroz proučavanje identiteta – etnicitet, nacija, manjine.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☐	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☒	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, pisanje seminara, usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0.5	Aktivnost u nastavi	0.5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	0.5	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0.5	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta.

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Auge Marc, *Prilog antropologiji savremenih svetova* (pr. Ana A. Jovanović) (Beograd: Biblioteka XX vek: Knjižara Krug, 2005)

Barnard Alan, *History and theory in anthropology* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003)

Bošković Aleksandar, *Kratak uvod u antropologiju* (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2010)

Erickson, Paul A., Murphy, Liam D., *A history of anthropological theory* (Peterborough: Broadview Press, 2001)

Koren Snježana, *Čemu nas uči povijest? Priručnik za nastavnike* (Zagreb: Profil, 2015)

Hylland Eriksen Thomas, *Small places, large issues : an introduction to social and cultural anthropology* (London; Ann Arbor, MI: Pluto Press, 2001)

Stradling Robert, *Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike* (pr. Silvije Devald,

Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Burke Peter, *Junaci, nitkovi i lude : narodna kultura predindustrijske Evrope* (pr. Borko Augustin, Dunja Rihtman-Augustin) (Zagreb: Školska knjiga, 1991)

Eliade Mircea, *Sveto i profano* (pr. Božidar Petrač) (Zagreb: AGM, 2002)

_____, *Mefistofeles i androgin* (pr. Ita Kovač) (Zagreb: Fabula nova, 2004)

Geertz Clifford, *Lokalno znanje : eseji iz interpretativne antropologije* (pr. Irena Matijašević) (Zagreb: AGM, 2010)

Gross Mirjana, "Susret historije i antropologije," *Narodna umjetnost* 33 (1996): 71-86.

Handbook of ethnography, ur. Paul Atkinson, Amanda Coffey, Sara Delamont, John Lofland, Lyn Lofland (Los Angeles: SAGE Publications, 2007)

Nationalism and ethnosymbolism : history, culture and ethnicity in the formation of nations, ur. Athena S. Leoussi, Steven Grosby (Edinburgh: Edinburgh University Press, cop. 2007)

Rapport Nigel, Overing Joanna, *Social and cultural anthropology : the key concepts* (London; New York: Routledge, 2003)

Rihtman-Augustin Dunja, *Etnologija naše svakodnevice* (Zagreb: Školska knjiga, 1988)

Smith Steven G., *Gender thinking* (Philadelphia: Temple University Press, cop. 1992)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Auge Marc, <i>Prilog antropologiji savremenih svetova</i> (pr. Ana A. Jovanović) (Beograd: Biblioteka XX vek: Knjižara Krug, 2005)	1	
Barnard Alan, <i>History and theory in anthropology</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2003)	1	
Bošković Aleksandar, <i>Kratak uvod u antropologiju</i> (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2010)	2	
Erickson Paul A., Murphy Liam D., <i>A history of anthropological theory</i> (Peterborough: Broadview Press, 2001)	1	
Hylland Eriksen Thomas, <i>Small places, large issues : an introduction to social and cultural anthropology</i> (London; Ann Arbor,MI: Pluto Press, 2001)	2	
Koren Snježana, <i>Čemu nas uči povijest? Priručnik za nastavnike</i> (Zagreb: Profil, 2015)	0	
Stradling Robert, <i>Multiperspektivnost u nastavi povijesti: priručnik za nastavnike</i> (pr. Silvije Devald, Draženka Kešić) (Zagreb: Srednja Europa, 2005)	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Praćenja kvalitete nastave i uspješnosti predmeta realizirat će se putem rezultata u postizanju ciljeva te evaluacije koju će se provesti na razini Filozofskog fakulteta.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Lucijana Šešelj	
Naziv predmeta	GRČKO 4. ST. PR. KR.	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij se bavi političkom, vojnom i ekonomskom poviješću grčke civilizacije u 4. st. pr. Kr. Poseban naglasak će biti stavljen na povijesne procese koji su doveli do uspona Sirakuze, Tebe i Makedonije, te raspada klasičnog grčkog polisa. Dio predavanja će se osvrnuti na ulogu Aleksandra Velikoga i njegova osvajanja, te širenje grčke civilizacije na azijsko i afričko područje. Iz ovog razdoblja su nam preostali brojni književni tekstovi, epigrafički spomenici, te arheološki ostaci što omogućuje intenzivnije upoznavanje studenata s različitim primarnim izvorima. Stoga cilj ovog predmeta je uputiti studente u znanstvenoistraživačke probleme grčke povijesti 4. st. pr. Kr., te ih detaljnije upoznati s metodologijom rada na primarnim književnim i arheološkim izvorima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Na kraju ovog kolegija od studenata se očekuje: razumijevanje problema i rasprava koji postoje kod proučavanja grčke povijesti 4. st. pr. Kr.; razumijevanje metodologija koje se koriste u istraživanju ove problematike; razvijanje analitičkog pristupa u proučavanju povijesnih izvora, kritičko razmišljanje, intelektualnu otvorenost, znatiželju i kreativnost u rješavanju problema.

1.4. Sadržaj predmeta

Grčko 4. st. pr. Kr. predstavlja vrhunac klasične grčke civilizacije kao i početak njezina propadanja, koje ispunjeno brojnim političkim i vojnim događajima, koji su bitno odredili daljnju povijest antičkog svijeta. Uvodno predavanje će biti posvećeno posljedicama peloponeskog rata i borbi za dominaciju u Grčkoj. Suđenje Sokratu i situacija u Ateni. Korintski rat i kraljevski mir. Spartanska hegemonija. Tebanska hegemonija. Južna Italija u 4. st. pr. Kr. Sirakuški tirani i Platonova država. Uspon Makedonije i Filip II. Vergina. Demosten. Lizija. Izokrat. Atenska trgovina. Aleksandar Veliki i osvajanje svijeta.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☒	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave, rad na zadanom materijalu, sudjelovanje u diskusijama.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	0,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Simon Hornblower, The Greek World 479-323 BC, London & New York, 2002. (str. 184-313)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Dopunska literatura će se odrediti prema seminarskim zadacima sa svakim studentom pojedinačno.

Također nastavnik se obavezuje prirediti i kopirati studentima odabrane tekstove primarnih povijesnih izvora na kojima će se raditi analiza.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Dr. sc. Giovanni D'Alessio	
Naziv predmeta	MULTIETNIČNOST GRADOVA U SUVREMENOJ POVIJESTI	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je upoznati studente i uputiti ih u promišljanje povijesni proces agregacija i nestanja multietničnih gradova u vremenu razvijanja nacionalizma, ojačanja nacionalnih država, modernizacija i centralizacija država, te europskog integracija i globalizacija.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se od studenata poznavanje činjenica o nastanku, razvoju i nestanku multietničnih europskih gradova i društvenih, političkih i kulturalnih mehanizama koji su tome vodili.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij se ostvaruje kroz predavanja, kolokvije, konsultacije i seminare. Teme predavanja problemski su koncipirane objašnjavajući, provocirajući diskusiju i otvarajući pitanja o društvenom, političkom i kulturalnom razvoju multietničnih i višejezičnih gradova u Europi tijekom 19. i 20. stoljeća. Cilj je upoznati studente i uputiti ih u promišljanje povijesni proces agregacija i nestanja multietničnih gradova u vremenu razvijanja nacionalizma, ojačanja nacionalnih država, modernizacija i centralizacija država, te europskog integracija i globalizacija. Konkretno, kolegij će komparativno analizirati nekoliko multietničnih europskih gradova, poput Trsta Rijeke, Soluna, Wroclawa, L'vova, Bruxellesa, Odesse, Mostara, Nikosie, Londonderrya/Derrya, Strassbourg itd.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,2	Aktivnost u nastavi	0,6	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,7	Usmeni ispit		Esej	1,2	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,3	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Obvezna literatura:

1. Mark Mazower, *Salonica, City of Ghosts: Christians, Muslims and Jews 1430-1950*, New York: Random House, 2006 (odabrana poglavlja)
2. Norman Davies and Roger Moorhouse: *Microcosm, portrait of a Central European city*, London : Jonathan Cape, 2002 (odabrana poglavlja)
3. Jon Calame and Esther Charlesworth, *Divided Cities: Belfast, Beirut, Jerusalem, Mostar, and Nicosia*, Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2009 (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Izborna literatura:

1. Angelo Ara i Caudio Magris: *Trieste. Un'identità di frontiera*. Torino: Einaudi 2007

2. Norman Davies: Europe (odabrana poglavlja)
3. Mark Mazower: Balkan, kratka povijest, Zagreb: Srednja Europa 2007 (odabrana poglavlja)
4. Mark Mazower, Mračni kontinent. Europsko dvadeseto stoljeće. Prometej, Zagreb 2004 (odabrana poglavlja)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Giovanni D'Alessio	
Naziv predmeta	POVIJEST ŽENA: ŽENSKI POKRETI 19. I 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ovaj je kolegij specifičan jer atomizira ljudsku povijest na jedan spol, što je "opravdano" specifičnim položajem žene u patrijarhalnom (muškom) društvu 19. i 20. stoljeća. Zadaća je kolegija da povijesno objasni nastanak, ciljeve, programe ženskih organizacija u borbi za demokratska i ljudska prava u vrijeme odvijanja procesa emancipacije žena. Kolegij će se baviti problem položaja žena u društvu: obitelji, urbanim i ruralnim zajednicama i državi. Proučit će europsko zakonodavstvo u odnosu na žene i stvarno stanje.

Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata/ica s osnovnim pojmovima, problemima i metodama istraživanja povijesti žena te otvaranje pitanja vezanih uz specifičnosti položaja i uloge žena u društvenim, političkim, ekonomskim i kulturnim aspektima nacionalne povijesti. Nastava će se temeljiti na grupnom i individualnom radu na reprezentativnim tekstovima pri čemu će se studneti/ice poticati na diskusiju i analizu tekstova i razvijanje povijesnog mišljenja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će studenti biti sposobni za samostalno kritičko sagledavanje položaja žene u razdoblju 19. i 20. stoljeća i njezinih htijenja za stjecanjem i priznavanjem ravnopravnosti. Upoznati činjenice i razumjeti procese emancipacije te shvatiti psihološke prepreke muških društava u tzv. muškoj povijesti. Promjena uloge žene kao majke, supruge, poslovne žene, društvenoga i političkog bića.

Definirati položaj i ulogu žene u gradu, na selu u industrijski razvijenim zemljama i Trećem svijetu.

Uloga crkve svjetskih religija u emancipaciji žene. Žene zapadnoga svijeta i Istoka. zemlje kršćanskog svijeta i islama itd.

1.4. Sadržaj predmeta

Razvoj povijesti žena i roda kao zasebne historiografske grane. Glavni predstavnici/e, temeljni pojmovi i metode istraživanja povijesti žena (roda). Rod i seksualnost. Separatne sfere. Rod i religija. Rod i politika. Rod i rad. Rod i kultura. Zastupljenost povijesti žena u hrvatskoj historiografiji. Počeci ženskog pokreta i feminizma-prvi pokušaji pisanja o povijesti žena u Hrvatskoj. Neofeminizam i pojava suvremenih povjesničarki povijesti žena: Lydia Sklevicky. Temeljni problemi povijesti žena u Hrvatskoj: pravni položaj, društveni položaj, obrazovanje, žene u glavnim političkim pokretima, zaposlene žene, žene i

rat, žene i ideologija. Primjena istraživanja povijesti žena (roda) u nastavi povijesti. Uvod u ženske studije. Žene i moć. Žene, nasilje, sigurnost. Gluma i “vječno žensko” Povijest žena i borbe za ženska prava. Sufražetski pokreti u Svijetu. Moderni feministički pokreti.

Vizualne umjetnosti 20. Stoljeća: ženske priče. Iskrivljeni odrazi: žene i mediji. Rod i žanr u popularnoj kulturi. Ekofeminizam i procesni rad. Ples kao ženski jezik. Koncept građanstva iz rodne perspektive. Politika reprodukcije i sekularna država. Autonomni ženski prostori. Žene u srednjem vijeku, od i rat: lijepe duše i pravedni ratnici. Što su lezbijski studiji? Zaboravljene žrtve nacionalsocijalizma (rodna perspektiva). Žene u obitelji, zajednici, državi. Žene u politici. Žene u znanosti i umjetnosti. Žene u migracijama. Povijest ženskih pokreta (ciljevi, programi, organizacije). Žena oružje i žrtva politike (primjer žena u Ukrajini 30-ih god. XX. st.). Žena krajem XX. stoljeća.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada, pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,75	Usmeni ispit	1	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Ruth Tudor, Poučavanje ženske povijesti 20. stoljeća, Zagreb, 2005.

Andrea Feldman, Posljednjih tisuću godina: Povijest žena-ženska povijest-kulturna povijest, *Otium* 7-8 (1999.-2000.), 30-37
Lydia Sklevicky, Konji žene i ratovi itd.: Problem utemeljenja historije žena u Jugoslaviji, U: *Konji žene i ratovi*, «Druga», 1996., 13-25, 163-171

Joan Wallach Scott, Rod i politika povijesti, «Ženska infoteka», 2003., 29-77

Žene u Hrvatskoj: Ženska i kulturna povijest, prired. Andrea Feldman, Zagreb, 2004.

Žene i Politika: Žene u povijesti/historija bez žena. dokumentacija, Dubrovnik 2001.

DUBY, Georges - PERROT, Michelle, Storia delle donne, vol. V: Il Novecento, Bari, 1995

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

GRAVES, Pamela, Labour women: Women in British working-class politics 1918-1939. Cambridge, 1994.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Giovanni D'Alessio	
Naziv predmeta	HISTORIJA SEKSUALNOSTI MODERNOG I SUVREMENOG DOBA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata/ica s osnovnim pojmovima, problemima i metodama istraživanja povijesti seksualnosti te otvaranje pitanja vezanih uz društvenu recepciju istog. Nastava će se temeljiti na grupnom i individualnom radu na reprezentativnim tekstovima pri čemu će se studneti/ice poticati na diskusiju i analizu tekstova i razvijanje povijesnog mišljenja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će studenti i studentice biti sposobni za samostalno kritičko sagledavanje problematike seksualnosti i roda kao historijskih i u kulturno promjenjivih kategorija te razumjeti osnovne promjene u položaju žene u 19. i 20. stoljeću. Posebno će se nastojati ukazati na mogućnosti proučavanja i razumijevanja uloge žene kao majke, supruge, poslovne žene, društvenoga i političkog bića. Također, očekuje se da razumjeti povezanost društvenih i političkih promjena s razvojem rodnih uloga, seksualnih, reproduktivnih i obiteljskih praksi. Na kraju kolegija polaznici i polaznice usvojit će osnove pojmove, upoznati najvažnije osobe i prepoznati osnove događaja iz povijesti suvremenog feminističkog i LGBT pokreta 20. stoljeća. S obzirom da je riječ o tematici koja pokriva različite discipline razvit će se interdisciplinarni pristup korištenju literature i poticati inovativni načini analize povijesnih izvora i njihove metodološke obrade.

1.4. Sadržaj predmeta

Kroz niz problemski zaokruženih nastavnih jedinica obuhvatit će se glavne teme historije seksualnosti u zapadnom civilizacijskom krugu od kraja 18. stoljeća do suvremenog razdoblja. Razmotrit će se različita značenja koja su se kroz promjene u vremenu i društvene i ideološke sustave pripisivala kategorijama spola, roda i seksualnosti, koje se promatra kao historijski, ideološki i diskurzivno uvjetovane. Istodobno, se seksualnost tretira kao indikator širih socijalnih i političkih transformacija, kao podatan predmet komparativno-historijske i kulturno-historijske analize. Posebna će se pažnja posvetiti oblicima socijalne kontrole i nadzora tijela i različitim seksualnih i uz spolnost vezanih emocionalnih praksi, pojavu medicinske i seksološke konstrukcije roda i seksualnosti, nastanak i promjene u rodnim i seksualnim identitetima, njihove mogućnosti i ograničenja. Politička bitka za emancipaciju žena povezat će se sa širim socijalnim oblicima manifestacije seksualnosti i roda kao što su obitelj (i njene transformacije u okvirima moderniteta i razvoja industrijskih društava), kontracepcija, regulacija rađanja i reproduktivnih praksi, prostitucija, pojava koncepta adolescencije, moralne panike oko masturbacije i homoseksualnosti. U drugom dijelu nastavnog ciklusa obradit će se historija alternativnih i disidentskih seksualnih praksi i rodova te povijest suvremenog LGBT pokreta i LGBT identiteta. Cilj predmeta je upoznavanje studenata/ica s osnovnim pojmovima, problemima i metodama istraživanja povijesti roda, historije seksualnosti, LGBT studija i rodne povijesti. Nastava će se temeljiti na grupnom i individualnom radu na reprezentativnim tekstovima pri čemu će se studenti/ice poticati na diskusiju i analizu tekstova i razvijanje povijesnog mišljenja.

Popis tema:

1. Uvodno predavanje: rod, spol i seksualnost kao historijske kategorije. Biopolitika.
2. Historija seksualnosti modernog i suvremenog doba – osnovi metodološki i teorijski problemi.
3. Historija seksualnosti modernog i suvremenog doba – metode istraživanja i analize izvora (kako se istražuje historija seksualnosti i što sve može biti povijesni izvor).
4. Pojava koncepta seksualnosti u 18. i 19. stoljeću. Medikalizacija ljudske spolnosti i njezine diskurzivne formacije. Biopolitika građanske države 19. stoljeća.
5. Pojava i razvoj seksologije u 2. pol. 19. stoljeća. Psihoanaliza i ideologija u prvoj polovici 20. stoljeća.
6. Historija seksualnosti 20. stoljeća – glavne teme (prostitucija, pobačaj, pornografija, seksualni odgoj i edukacija)
7. Regulacija seksualnosti u totalitarnim režimima 20. stoljeća (seksualna reforma u boljševičkoj Rusiji, staljinistički neo-tradicionalizam, maskuliniteti i feminiteti u nacizmu i fašizmu).

8. Historija seksualnosti 20. stoljeća – seksualne kulture Hladnoga rata (seksualna revolucija, konzervativna reakcija). Uspon seksologije. Osnovni problemi istraživanja historije maskuliniteta.
 9. Historija seksualnosti 20. stoljeća – "seksualna revolucija" i konzervativna reakcija (1965.-1990.).
 10. LGBT historija: povijest homoseksualnosti od antike do Francuske revolucije.
 11. LGBT historija: povijest homoseksualnosti u 19. i prvoj pol. 20. st.
 12. LGBT historija: nastanak i razvoj suvremenog LGBT pokreta i lezbijskog i gej identiteta.
 13. Queer pokreti i queer teorija.
 14. Politička povijest homoseksualnosti i LGBT pokreta u Hrvatskoj (1945.-2012.)
 15. Zaključna diskusija.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari**1.7. Obveze studenata**

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada, pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,75	Usmeni ispit	1	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Dagmar Herzog, *Sexuality in Europe: A twentieth-century history*, Cambridge University Press, 2011. (u pripremi hrvatski prijevod).

Jeffrey Weeks, *Sexuality (Key Ideas)*, 3rd edition, Routledge, 2010.

Arnold I. Davidson, *The Emergence of sexuality: Historical Epistemology and the Formation of Concepts*, Harvard University Press, 2001. (odabrana poglavlja).

Robert Aldrich (ur.), *Povijest gej i lezbijskog života i kulture*, Sandorf/Redbox, Zagreb-Beograd, 2011. (odabrana poglavlja)

Michel Foucault, *Znanje i moć*, Zagreb, 1994.: "Volja za znanjem" (I. sv. Historije seksualnosti): str. 7-91

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Tea Škokić, *Ljubavni kôd: Ljubav i seksualnost između tradicije i znanosti*, Zagreb, 2011.

Gregory Carleton, *Seksualna revolucija u boljševičkoj Rusiji*, Sandorf, Zagreb, 2013.

David Carter, *Stonewall – pobuna koja je rasplamsala gej revoluciju*, Zagreb, 2011.

L. Downig i R. Gillett, *Queer u Europi – suvremene studije*, Zagreb, 2013.

George Mosse, *Nationalism and Sexuality: Respectability and Abnormal Sexuality in Modern Europe*, 1985.

R. W. Connell, *Masculinities* (2. izdanje), University of California Press, Berkley, 2005.

Angus McLaren, *Twentieth-Century Sexuality: A History*, Wiley-Blackwell, 1999.

Sabrina P. Ramet (ur.) *Gender Politics in the Western Balkans: Women and Society in Yugoslavia and the Yugoslav Successor States*, (Post-Communist Cultural Studies), 1996 (odabrani tekstovi).

Annamarie Jagose, *Queer Theory – An Introduction*, 1996. (u pripremi hrvatski prijevod).

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
studentska evaluacija i evaluacija profesora.		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Vjekoslav Perica	
Naziv predmeta	DIPLOMATSKA POVIJEST 19. I 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij želi približiti studentima oblike i sadržaj suvremenih diplomatskih odnosa država i naroda suvremene Europe. Bit će govora o značaju pojedinih ugovora i saveza među državama koji su imali dalekosežne posljedice u političkoj povijesti Europe

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će studenti prepoznavati, poznavati i razumijevati činjenice vezane uz diplomatske aktivnosti zemalja velikih sila 19. i 20. stoljeća.
Moći će usporediti, razlikovati i analizirati političke sporazume, saveze i paktove. Kritički sagledavati mehanizme diplomacije i međunarodnih sporazuma.
Uvidjeti će važnost i smjerove vanjskih politika zemalja Europe i SAD.

1.4. Sadržaj predmeta

Razvoj, organizacija i metode. Značajke, faktori i izvori. Načela međunarodne politike u 19. i 20. stoljeću. Sporazumi i ugovori. Trgovački, politički, vojni kulturni, bilateralni. Ugovori u 18. stoljeću. Priznavanje drugih država. Ravnoteže, legitimnosti, intervencije i neintervencije, narodnosti, samoodređenja. Sustavi međunarodne politike u 19. i 20. stoljeću. Sveti savez, Europski koncert, Liga naroda, UN. Diplomatska povijest Prvog svjetskog rata. Uzroci i odgovornosti, ratni ciljevi, nacionalno pitanje, utjecaji SAD i Februarske i Oktobarske revolucije, diplomacija Ruske SFSR. Diplomatska povijest između dva svjetska rata. Diplomatska povijest Drugog svjetskog rata. Diplomatska povijest nakon Drugog svjetskog rata. Zapadnoeuropski pokreti i ujedinjavanje Europe. Počeci europskog ujedinjavanja. Prve europske integracije. Zajednica za ugljen i čelik, EEZ, EZ, Unija. Vanjska politika EU. Vanjska politika EU i novi članovi. Tipovi povezivanja. EU i Hrvatska. Modeli gospodarske integracije. Gospodarsko-političke pretpostavke europskog ujedinjavanja. Temeljne točke gospodarske integracije, Rimski ugovor, Pariški sporazum, Tindemansovo izvješće, Jedinstveni akt, Bijela knjiga, Ugovor iz Maastrichta i Amsterdamu. Područja gospodarske integracije. Gospodarska politika prema trećim zemljama. Integracijske politike (poljoprivreda, razvoj, socijalna politika, regionalna politika, monetarna politika). Druge politike i programi. Novčarske institucije. Makroekonomski iskaz gospodarske snage i komparacija s drugim sustavima.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada i pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, kolokvij/testovi znanja, usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Peter Calvocoressi, Svjetska politika nakon 1945., Globus Adamić, Zagreb, 2003. Odabrana poglavlja
V.BYSTRICKY, Diplomatski razvoj u jugoistočnoj Europi 1932-1934, radovi IHP 11, Zagreb, 1978, str. 281-407.
Povijest 13: Napoleon, restauracija i revolucionarna kretanja (1800.-1848.), Zagreb, 2008.(odabrana poglavlja)
Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
Povijest 15: Kolonijalna carstva i imperijalizam (1871-1914.), Zagreb, 2008. (Odabrana poglavlja)
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb,2008. (odbrana poglavlja)
Povijest 17: Predvečerje rata i II. svjetski rat (1936.-1945.), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
TAYLOR,J.P. Borba za prevlast u Europi, 1848-1918, Sarajevo, 1968.
WALLERSTEIN, I. Suvremeni svjetski sistem, Zagreb, 1986.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

N.CHOMSKY, Hegemonija ili opstanak:američke težnje za globalnom dominacijom, Zagreb, 2004.
VEDOVATO, Giuseppe, Relazioni internazionali, Firenze, 1997.
RUSSEL,H, Mudrost zapada, Zagreb, 1977.
Ljerka Schiffler Europski kontekst hrvatske kulture i diplomacije : (povijesno-filozofski pristup), [Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Razred za društvene znanosti glavni i odgovorni urednik Eugen Pusić](#), Knj. 43 (2005) = knj. 492 ; str. 235-259
HENRY KISSINGER, Diplomacija, Golden marketing, Zagreb 1999. (izabrani dijelovi)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Povijest 13: Napoleon, restauracija i revolucionarna kretanja (1800.-1848.), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.1878), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 15: Kolonijalna carstva i imperijalizam (1871-1914.), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb, 2008.	2	40
Povijest 17: Predvečerje rata i II. svjetski rat (1936.-1945.), Zagreb, 2008.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Dr. sc. Lucijana Šešelj	
Naziv predmeta	POVIJEST HELENIZMA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	15+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij se bavi poviješću helenističkog razdoblja (3.-1. st. pr. Kr.). Poseban naglasak bit će stavljen na novine koje donosi helenističko doba, bilo u političkom smislu (npr. monarhija kao oblik državnog uređenja), društvenom, vojnom, ekonomskom, kulturnom i tehnološkom. Kroz odabrane književne tekstove studente će se uputiti u znanstvenoistraživačke probleme helenističke povijesti, te ih detaljnije upoznati s metodologijom rada na književnim i ne-književnim izvorima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema posebnih uvjeta.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Na kraju ovog kolegija od studenata se očekuje: razumijevanje problema i rasprava koji postoje kod proučavanja helenističke povijesti; razumijevanje metodologija koje se koriste u istraživanju ove problematike; razvijanje analitičkog pristupa u proučavanju povijesnih izvora, kritičko razmišljanje, intelektualnu otvorenost, znatiželju i kreativnost u rješavanju problema.

1.4. Sadržaj predmeta

Pojam helenizma, izvori, period i njegovi problemi. Aleksandrovi nasljednici. Makedonija i Grčka. Helenistička Sparta. Ptolemejski Egipat. Seleukidsko kraljevstvo. Pergamsko kraljevstvo. Helenistička umjetnost i znanost. Rim i Grčka. Rim, Makedonija i Sirija. Helenistička ekonomija. Delos.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☐	samostalni zadaci
	☒	seminari i radionice	☒	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad
	☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave, rad na zadanom materijalu, sudjelovanje u diskusijama.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	0,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Graham Shipley, *The Greek World after Alexander 323-30 BC*, London & New York, 2000.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Dopunska literatura će se odrediti prema seminarskim zadacima sa svakim studentom pojedinačno. Također nastavnik se obavezuje prirediti i kopirati studentima odabrane tekstove primarnih povijesnih izvora na kojima će se raditi analiza.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Vjeran Pavlaković	
Naziv predmeta	KOMPARATIVNA POVIJEST LATINSKE AMERIKE 20. STOLJEĆA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je studentima pobuditi zanimanje za noviju povijest Latinske Amerike.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Studenti će nakon položenog ispita i izvršenih zadataka biti u stanju raspravljati o najvažnim tokovima latinske američke povijesti, geografije i identiteta; identificirati važne političke i kulturne procese u 19. i 20. stoljeću; istraživati teme iz latinske američke povijesti; i biti spremni koristiti puno različitih vrsta izvora za pisanje radova i za rasprave na predavanjima.

1.4. Sadržaj predmeta

Uvod u političku i kulturnu povijest država Latinske Amerike (Centralne i Južne Amerike), od dolaska Europljana 1492. do najnovijih političkih zbivanja. Neke teme koje će biti naglašene su: kolonijalizam i postkolonijalizam;

ratovi za nezavisnost; ekonomski i društveni razvoj u 19. i 20. stoljeću; Hrvatska emigracija u Latinskoj Americi; autoritarni režimi i tranzicije u demokratski sustav; revolucije; odnosi sa SAD-om; i nasljeđe robstvo u latinskim američkim društvima. Nastavne cjeline neće biti samo kronološki organizirane, nego također po temama i po regijama. Studenti će se baviti istraživačkim projektima i pratiti događaje iz raznih zemalja ove zanimljive i važne regije svijeta, regije koju hrvatski studenti nisu imali do sada priliku proučavati.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave, rad na zadanom materijalu, sudjelovanje u diskusijama.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad-prezentacija	0,5

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Thomas E. Skidmore i Peter H. Smith, *Modern Latin America*, 6th ed, (2005) – skripte
Ljubomir Antić, *Hrvati u Južnoj Americi* (1991) (odabrena poglavlja)
Mirjana Polić-Bobić, *Rađanje hispanoameričkog svijeta* (2008)
Mira Lulić, *Dekolonizacija i nastanak država* (2006)
Hose Luis Salsedo-Bastardo, *Bolivar: jedan kontinent i jedna sudbina* (1983) (odabrena poglavlja)
Rozita Levi (ur.), *Latinska Amerika i savremeni svet* (1995) (odabrena poglavlja)
Che Guevara, *Bolivijski dnevnik* (2007)
Che Guevara, *Uspomene na kubansku revoluciju* (1969)
Che Guevara, *Dnevnički zapisi* (2005)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Leycester Coltman, *Stvarni Fidel Castro* (2005)
Ania Loomba, *Colonialism and postcolonialism* (2000)
James D. Le Sueur, (ur.), *The decolonization reader* (2003)
David Deutschmann, *The Che Guevara Reader* (2004)
G. Pope Atkins, *Latin America in the International Political System* (1995)
Irene Maria F. Blayer & Mark Cronlund Anderson, (ur.), *Latin American narratives and cultural identity* (2004)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Dr. sc. Vjekoslav Perica	
Naziv predmeta	POVIJEST SVJETSKIH RELIGIJA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij daje osnovne informacije o religijskom fenomenu iz sociologije religije i komparativnih religijskih studija. Zatim se bavi glavnim karakteristikama i daje pregled povijesti Budizma, Hinduizma, Judaizma, Islama, te katoličkog, reformiranog i pravoslavnog kršćanstva a također daje osnovne informacije o ekumenskom pokretu, ateizmu te odnosima crkve i države. Za razliku od načina na koji se o ovim religijama govori u kolegijima iz svjetske povijesti, ovdje je naglasak na komparativnom metodu koji analizira sličnosti i razlike između pojedinih religija te ulogu ovih religija u glavnim povijesnim promjenama na Istoku i Zapadu. Ovakav pristup je odgovor na pojačano zanimanje za religije u današnjem svijetu, potrebu pripreme studenata za snalaženje u globalnom kontekstu i pluralističkom demokratskom društvu, a također je i model jednog tematskog studija religijskog fenomena na javnom sveučilištu koje mora razvijati jedan analitički, kritički, interdisciplinarni i sekularni pristup religijama za razliku od načina na koji to cine same religije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se od studenata da poznaju činjenice vezane uz razvitak, položaj i djelovanje različitih svjetskih religija, da prepoznaju i razlikuju religije i njihovu raširenost po svijetu. Središta različitih religija itd. Da razumiju bit religija i njihov društveni, kulturni i politički položaj i različitim društvima. Da mogu povijesno vrednovati i ocijeniti značaj moralne i duhovne vrijednosti religija ali isto tako ocjene njihov utjecaj na politički i društveni život cijelih naroda i regija.

1.4. Sadržaj predmeta

Osnove sociologije religije i komparativnih religijskih studija; Bit i priroda religijskog fenomena, pojmovi svetog i profanog; osnovne kategorije i pojmovi iz religijskih studija, teorija sekularizacije, interdisciplinarnе perspektive. Glavne karakteristike i pregled povijesti Budizma, Hinduizma, Judaizma, Islama, te katoličkog, reformiranog i pravoslavnog kršćanstva od osnutka ovih religija do danas. Povijest odnosa crkve i države na Istoku i Zapadu. Religija i moderne ideologije s naglaskom na analizu interakcije religije i nacionalizma te povijest religija pod komunističkim i fašističkim režimima. Ateizam i ekumenizam. Religija u demokratskom društvu: vjerske slobode, vjerska tolerancija i princip odvojenosti crkve i države. Religija u današnjem svijetu. Religija i rat. Religija u humanitarnom radu i mirotvornim inicijativama. Novi religijski pokreti. Vjerske sljedbe i kultovi. Kolegij će dati cjeloviti pregled povijesti imenovanih religija ali će ipak naglasak biti na rani novi i novi vijek te suvremenu povijest.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada i pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, kolokvij/testovi znanja, kvizovi, pismeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	1	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Leksikon temeljnih religijskih pojmova : židovstvo, kršćanstvo, islam. Priredio Adel Th. Houry. Preveli s njemačkog Nedeljka Paravić, Ljiljana Matković-Vlašić, Željko Pavić Zagreb Svjetska konferencija religija za mir; Prometej, 2005.

Max Weber. *Sociologija religije*; preveo i pogovor napisao Boris Hudoletnjak Zagreb : Kruzak, 2000.

Hans Kung, et al. *Kršćanstvo i svjetske religije : uvod u dijalog s islamom, hinduizmom i budizmom* ; prevela s njemačkoga Darija Domić ; redaktura Miljenko Žagar Impresum:Zagreb: Naprijed, 1994.

John Allan... et al. *Religije svijeta* ; prijevod i redakcija teksta Manja Hribar... et al.] Izdanje: 3. izmijenjeno izd. Zagreb : Kršćanska sadašnjost, 1998.

Pippa Norris i Ronald Inglehart, *Sveto i svjetovno : religija i politika u svijetu*; preveo Srđan Dvornik; pogovor Duško Sekulić. Zagreb : Politička kultura, 2007.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Ernest Gellner, *Postmodernizam, razum i religija.* Prevela i uredila Silva Mežnarić. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk: Hrvatsko sociološko društvo, 2000.

Bertrand Russell, *Why I am not a Christian and other essays on religion and related subjects*; with a new preface by Simon Blackburn London: Routledge, 2004.

Adrian Hastings. *Gradnja nacionaliteta* ; preveo i prilagodio Miroslav Jančić. Rijeka: "Adamić" ; Sarajevo : Buybook, 2003.

Samuel P. Huntington. *Sukob civilizacija i preustroj svjetskog poretka.* Preveli Darko Brdarić ... et al. Zagreb: Izvori, 1998.

Vladimir S. Solovjov. *Povijest i budućnost teokracije : istraživanje svjetsko-povijesnoga puta prema istinskomu životu*; Priredio, proslav napisao i prijevod redigirao Nikica Mihaljević ; s ruskoga prevela Vanja Monti Graovac. Zagreb: Prometej, 2003.

Werner Keller. *Povijest Židova : od biblijskih vremena do stvaranja Izraela* ; s njemačkog preveli Tihomir Engler, Blaženka Filipan Impresum:Zagreb : Naprijed, 1992

Ostrogorski, Georgije, *Povijest Bizanta : 324.-1453.* Preveli Marina Miladinov, Kiril Miladinov Zagreb : Golden marketing, 2002.

Laszlo Hadrovics. *Srpski narod i njegova Crkva pod turskom vlašću*; pogovor Radoslav Katičić ; s francuskoga preveo Marko Kovačević Zagreb : Nakladni zavod Globus, 2000.

Vjekoslav Perica. *Balkanski idoli : religija i nacionalizam u jugoslovenskim državama.* 1-2; prevele s engleskog Slobodanka Glišić i Slavica Miletić. Beograd, xx vek 2006.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora. Zapisnik s ispita i kolokvija.

Nositelj predmeta	dr. sc. Mila Orlić	
Naziv predmeta	HLADNORATOVSKO DOBA I GLOBALIZACIJA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij će kroz predavanja, seminare i kolokvije sagledati jedno traumatsko razdoblje svjetske povijesti iz perspektive Europe XX. stoljeća. Cilj je studentima predstaviti razdoblje od 1945. do 1989. godine u smislu političkih tenzija i sukoba Istoka i Zapada kao ideološki suprotnih režima i kolizije interesa dominacije u svijetu. Kako se radi o političkim i gospodarskim interesima nužno je studentima učiniti pristupačnim teorije strategije i taktike hladnoratovskog razdoblja posebice SSSR-a i SAD-a. Svrha je pokazati posljedice političke bipolarnosti Starog kontinenta. Kolegij će kroz predavanja i seminare nastojati objasniti prilike u svijetu od kraja Drugog svjetskog rata, postupnog ulaska u Hladni rat, pa do njegovog naprasnog završetka u Europi. Cilj je ukazati i na najnoviji razvoj nakon 1989./1991. – vrijeme humanitarnih intervencija, rata protiv terora i osobine unipolarnog svijeta. Naglasak će biti na uočavanju važnosti ideologije u poslijeratnom svijetu, važnost atomskog naoružanja, stvaranje novih središta moći i važnost koju su tijekom Hladnog rata imale neke zemlje Trećeg svijeta i lokalni ratovi.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će student moći samostalno primijeniti spoznate činjenice u nastavi povijesti. Očekuje se razumijevanje političkih mehanizama hladnoratovskoga razdoblja te razlikovanje strana bipolarnoga svijeta. Očekuje se razumijevanje i vrednovanje politike ravnoteže straha, naoružanja i razoružanja. Poznavanje glavnih političkih aktera i osoba koje su u tom razdoblju bila politički eksponirane. Shvaćanje, razumijevanje i poznavanje činjenica o procesima globalizacije.

1.4. Sadržaj predmeta

Ukazati na postupno i vremenski nejednako nastupanje Hladnog rata, postupno stvaranje suprotstavljenih ideoloških blokova. Pokazati što se dogovaralo u Teheranu, Jalti i Potsdamu tijekom Drugog svjetskog rata. Marshallov plan i Trumanova doktrina. Stvaranje Kominforma. Jugoslavenska 1948. Maova Kina. Lokalni ratovi (Koreja, Vijetnam, Afrika). Dekolonizacija. Utrka u naoružanju. Atomsko naoružanje. Razvoj SSSR-a i SAD-a, njemačke krize. Europske integracije. Detente. Uspon političkog islama (Iran i Afganistan). Drugi Hladni rat i Ronald Reagan. Gorbačov i perestrojka. Kraj Hladnog rata. Mirovne inicijative: SALT 1, SALT 2, START 1, START 2. Iranska i Afganistanska avantura. Slom SSSR-a. Značaj globalizacije.

Rat protiv terora (11. rujna, Osama Bin Laden, Sadam Husein). Unipolarni svijet.

Osim na političkoj povijesti, nastojat će se pokazati kako je Hladni rat utjecao na sport, kulturu i obrazovanje u svijetu.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, izrada i pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, kolokvij/testovi znanja, usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	0,25	Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

VUKADINOVIĆ, Radovan, Hladni rat i Europa, 1983.

DAVID PAINTER, Hladni rat, Povijest međunarodnih odnosa, Zagreb 2002. odabrana poglavlja

Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.-1985, Zagreb, 2008. odabrana poglavlja

Povijest 19: Suvremeno doba i kronologija (1985.-2007), Zagreb, 2008. odabrana poglavlja

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

HENRY KISSINGER, Diplomacija, Golden marketing, Zagreb 1999. (izabrani dijelovi)

JERZY HOLZER, Komunizam u Europi, Zagreb 2002.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.	2	40
Povijest 19: Suvremeno doba i kronologija (1985.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Mila Orlić	
Naziv predmeta	POVIJEST ITALIJE U 20. STOLJEĆU	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je ukazati na političke i društvene promjene unutar Italije tijekom 20. stoljeća. Posebna pozornost bit će posvećena stvaranju, tijeku i posljedicama "crvenog" i "crnog" terorizma iz '70-ih, stvaranju "strategije napetosti", neofašističkim atentatima, te ljevičarskom ekstremizmu Crvenih brigada.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Cilj je studentima pobuditi zanimanje za noviju povijest Italije, te ukazati na mehanizme i posljedice određenih povijesnih događanja. Očekuje se aktivno sudjelovanje u nastavi, diskusija i kritička analiza predloženih tema.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij će kroz predavanja i seminare analizirati povijesna događanja u Italiji nakon Drugog svjetskog rata, tj. nakon nastanka Republike Italije.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pohađanje nastave, rad na zadanom materijalu, sudjelovanje u diskusijama.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Povijest 15: Kolonijalna carstva i imperijalizam (1871-1914.), Zagreb, 2008. (Odabrana poglavlja)
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb, 2008. (odbrana poglavlja)
Povijest 17: Predvečerje rata i II. svjetski rat (1936.-1945.), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.-1985. Zagreb, 2008, (odabrana poglavlja)
G: Procacci, Povijest Talijana, Zagreb, 1996.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

MARTINA, Giacomo, *Storia della Chiesa*, sv. 3-4, Brescia, 1995.
Prema dogovoru.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Povijest 15: Kolonijalna carstva i imperijalizam (1871-1914.), Zagreb, 2008. (Odabrana poglavlja)	2	40
Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb, 2008. (odbrana poglavlja)	2	40
Povijest 17: Predvečerje rata i II. svjetski rat (1936.-1945.), Zagreb, 2008.	2	40

(odabrana poglavlja)		
Povijest 18: Poslijeratno doba 1945.-1985. Zagreb, 2008, (odabrana poglavlja)	2	40
G: Procacci, Povijest Talijana, Zagreb, 1996.	2	40

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

studentska evaluacija i evaluacija profesora.

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Mila Orlić	
Naziv predmeta	POVIJEST POLITIKE EUROPSKIH INTEGRACIJA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Kolegij se ostvaruje kroz predavanja, kolokvije, konsultacije i seminare. Teme predavanja problemski su koncipirane objašnjavajući, provocirajući diskusiju i otvarajući pitanja o bitnim procesima povijesnog razvoja Europe. Cilj je upoznati studente i uputiti ih u promišljanje povijesti i politike ujedinjenje Europe kako bi mogli prepoznati kontinuitet ove politike i vrijeme u kojemu je ta politika nastajala.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se od studenata poznavanje činjenica o nastanku ideje ujedinjenje Europe i mehanizama koji su tome vodili. Prepoznavanje političkih smjerova politika u Europi 19. i 20. stoljeća.

1.4. Sadržaj predmeta

Politički i geografski pojam Europe. Sastavnice Europe. Razlike i sličnosti europskih regija. Društvo, kultura, religija. Povijest ideja europskoga ujedinjenja. Europske ideje u vrijeme Hladnoga rata. Realizacija europske ideje.

Europska ekonomska zajednica.

Vanjska politika Europske zajednice

EZ i SAD

Mediterranska politika EZ

Europska unija

EU i SAD

EU i Rusija

EU i Hrvatska

Krizе. Podvojenost Istok-Zapad. Tranzicije i Integracije.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, pisanje izvještaja i eseja na zadane teme, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	0,5	Usmeni ispit	0,75	Esej	0,25	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

KLAUS-DIETER BORCHARDT, Europska integracija: podrijetlo i rast Europske unije Zagreb, 2000.; odabrani tekstovi
RADOVAN VUKADINOVIĆ, LIDIJA ČEHULIĆ, Politika europskih integracija, Zagreb, 2005. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

JENŐ SZÜCS, Oris triju povijesnih regija Europe, u: Bibó, Huszar, Szücs, Regije europske povijesti, Zegreb, 1995., 141-218.;

ISTVAN BEREND - RANKI GYÖRGY, Economic Development in East-Central Europe in the Nineteenth and Twentieth Centuries, New York, 1974.

ENIO DI NOLFO, Storia delle relazioni internazionali, 1918-1999., Bari 2002.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija studenata i profesora

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Mila Orlić	
Naziv predmeta	POVIJEST SOCIJALISTIČKE JUGOSLAVIJE	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kolegij ima zadaću objasniti studentima povijesni razvoj socijalističke Jugoslavije i njezino stavljanje u kontekst uređenja svijeta nakon Drugog svjetskog rata.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se aktivno sudjelovanje u nastavi, diskusija, stjecanje sposobnosti razumijevanja predloženih tema, te njihova kritička analiza.

1.4. Sadržaj predmeta

Na predavanjima će se ocrtati glavne faze socijalističke Jugoslavije, s posebnim osvrtom na društvene, gospodarske, političke i kulturne procese karakteristične za razdoblje od 1945. do 1990. Posebna pažnja biti će posvećena analizi slijedećih tema: izgradnja narodne demokracije, represija i konsenzus, samoupravljanje, pokret nesvrstanih, potrošačka kultura i razdoblje blagostanja, gospodarske i političke reforme, grupa *Praxis*, stvaranje identiteta i mitova kroz kinematografiju, književnost, glazbu i sport, izgradnja novih politika sjećanja i kontroverze oko II. svjetskog rata. Cilj kolegija je ponuditi studentima mogućnost analize povijesti SFRJ (te njezine krize i nestanka) iz što šireg spektra, izbjegavajući pritom isključivo fokusiranje na nacionalne i etničke aspekte.

1.5. Vrste izvođenja nastave

☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
☐	seminari i radionice	☐	multimedija i mreža
☐	vježbe	☐	laboratorij
☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad
☐	terenska nastava	☒	ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, pismeni i usmeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,75	Aktivnost u nastavi	0,25	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Mari-Žanin Čalić, *Istorija Jugoslavije u 20. veku*, Beograd, 2013. (odabrana poglavlja)
2. Igor Duda, *U potrazi za blagostanjem*, Zagreb, 2005. (odabrana poglavlja)
3. Igor Duda, *Pronađeno blagostanje*, Zagreb, 2010. (odabrana poglavlja)
4. Dejan Jović, *Jugoslavija država koja je odumrla*, Zagreb, 2003. (odabrana poglavlja)
5. Tvrтко Jakovina, *Treća strana Hladnog rata*, Zagreb, 2011. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Dejan Đokić (ur.), *Yugoslavism. Histories of a failed idea (1918-1992)*, London, 2003.
2. Miljenko Jergović, *Historijska čitanka (vol. 1 i 2)*, Zagreb, 2006./2008.
3. Predrag Matvejević, *Jugoslavenstvo danas: pitanja kulture*, Zagreb, 1982.
4. Vjekoslav Perica, *Balkanski idoli: religija i nacionalizam u jugoslavenskim državama*, Beograd, 2006.
5. Dubravka Ugrešić, *Kultura laži: antipolitički eseji*, Beograd, 2008.
6. Mitja Velikonja, *Titostalgija*, Beograd, 2010.

7. Radina Vučetić, *Koka-kola socijalizam*, Beograd, 2012.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija studenata i profesora

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Željko Bartulović	
Naziv predmeta	OPĆA DRŽAVNOPRAVNA POVIJEST	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	(30+0+0)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Nakon položenog ispita iz ovog kolegija studenti će biti sposobni:

- definirati i opisati pojedine institute iz državnopravne povijesti (organi vlasti: zakonodavne, izvršne i sudske) u njihovom povijesnom kontekstu (pojedine države i pojedina vremenska razdoblja,
- razlikovati/prepoznati pojedine institute državnopravne institute u povijesnom razdoblju,
- usporediti institute u različitim vremenskim razdobljima, državnopravnim sustavima kao i suvremenim institutima,
- analizirati institute, njihove oblike i razvoj u različitim državama i vremenskim razdobljima,
- argumentirati dobre i loše strane rješenja u povijesnom razvoju i usporediti argumentaciju sa suvremenim stanjem.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Na razini konceptualnog znanja studenti upoznaju definicije i klasifikacije u istraživanju državnopravne povijesti, a usvojenim znanjem prepoznaju institute u povijesnom razvitku, uspoređuju sa suvremenim stanjem i problematikom. (vidi pod 1.1)

1.4. Sadržaj predmeta

I. OPĆA DRŽAVNOPRAVNA POVIJEST: UVOD. Predmet i odnos prema drugim znanstvenim disciplinama, postanak i razvoj predmeta kao znanstvene discipline (antika, rano kršćanstvo, glosatori i postglosatori, Francuska elegantna pravna škola, škola prirodnog prava, razvoj istraživanja od XVII. st., Göttingenska pravna škola, Historijska pravna škola) Povijesni izvori, periodizacija povijesti, tipovi vlasništva, računanje vremena (kronologija) Prvobitna zajednica: etape, organizacija društva, obitelj, religija, norme ponašanja, pojava vlasništva i patrijahalnog ropstva. **STARI VIJEK.** Osnovne državnopravne karakteristike. **Egipat:** povijest, državno uređenje, pravo. **Babilon:** povijest, državno uređenje, društvo, pravo. **Hetiti:** povijest, državno uređenje, pravo. **Hebreji:** povijest, državno uređenje, pravo **Perzija:** povijest, državna organizacija. **Stara Grčka:** povijest, Gortina, Helenističke države. **Sparta:** povijest državno uređenje, društvo, pravo. **Atena:** nastanak države, Drakonove

reformе, početak demokratske republike - Solonove reforme, Klistenove reforme, Efijaltove i Periklove reforme, državno uređenje, društvo, pravo. **SREDNJI VIJEK.** Osnovne državnopravne karakteristike. **Franačka:** povijest, državno uređenje, lokalna uprava, sudovi, društvo, Crkva, pravo. **Langobardi:** povijest, državno uređenje, društvo, pravo. **Mleci:** povijest, državno uređenje, pravo. **Opće pravo (*Ius commune*).** **Njemačka:** povijest, državno uređenje, gradovi, društvo, pravo. **Ugarska:** povijest, državno uređenje, sudstvo, društvo, Zlatna bula. **Engleska:** povijest, državno uređenje, društvo, pravo. **Bizant:** povijest, državno uređenje, društvo, pravo. **Rusija** (Kijevska Rusija i Moskovska kneževina - carstvo): povijest, državni organi, društvo, pravo. **Arapska država:** povijest, državno uređenje, društvo, pravo. **Osmanska Turska:** povijest, državno uređenje, društvo, izvori prava. **NOVI VIJEK.** Osnovne državnopravne karakteristike. **Engleska:** Engleska do 1642., “Krvava” revolucija 1642., Restauracija i “Slavna” revolucija 1688., izborne reforme, vladar (kralj), vlada, Gornji dom, razvoj imperija, pravo. **Sjedinjene Američke Države (SAD):** postanak i razvoj kolonija, rat za nezavisnost, Filadelfijski kongresi i Deklaracija nezavisnosti, razvoj ustavnosti i državno uređenje, predsjednik, Kongres i Vrhovni sud, političke stranke, pravo. **Francuska:** društveno-gospodarski razlozi revolucije, Skupština staleža, revolucija i Deklaracija prava čovjeka i građanina, ustavna monarhija i ustav 1791., Jakobinska diktatura i ustav 1793., Termidorski Konvent i Direktorij, Konzulstvo, I. carstvo, Restauracija Bourbona, Srpanjska monarhija, II. republika, II. carstvo, Pariška komuna, III. i IV. republika. **Njemačka:** Rajnski savez, Njemački savez, Sjevernonjemački savez, Ujedinjenje Njemačke i Carstvo, Weimarska republika, pravo. **Italija:** povijest od XVIII. st. do 1815., ujedinjavanje Italije, Italija nakon ujedinjenja. **Rusija – SSSR:** Rusija do 1917., Februarska revolucija 1917., Oktobarska revolucija 1917. i prvi dekreti sovjetske vlasti, Ustav RSFSR 1918., postanak SSSR-a i ustav 1924., ustav SSSR-a 1936., raspad SSSR-a. Povijest europskih integracija.

II. HRVATSKA DRŽAVNOPRAVNA POVIJEST: I. Metodologija povijesnih i pravno-povijesnih istraživanja, pojam i vrste povijesnih izvora, njihova kritika i znanstvena obrada, povijesna sinteza. Teorije o nastanku država u ranom srednjem vijeku. II. Etnogeneza Hrvata, formiranje hrvatske države te njezin položaj u europskom okruženju. Razmatranje tipova feudalnih država u povijesnom kontekstu. Državno-pravni aspekti hrvatske povijesti 12. do 16. st., institucije državne vlasti, struktura, funkcije i razvojni procesi. Institucije vlasti srednjovjekovne bosanske države. Osmanlijska osvajanja i njihove implikacije na državno-pravni razvitak Hrvatske, dolazak Habsburgovaca na hrvatsko prijestolje, formiranje vojno-upravnog sustava Vojne granice. Ustrojstvo vlasti Dalmacije i Istre do kraja 18. st., državno-pravni razvitak Dubrovačke Republike. Ustavno-pravni položaj Hrvatske i Slavonije od 16. do sredine 19. st, te organizacija vlasti. Razdoblje francuske vladavine. III. Državno-pravni aspekti ilirskog pokreta. Ustavne i društvene promjene u Hrvatskoj tijekom 1848., politički programi i institucije vlasti. Neoapsolutizam u Hrvatskoj, modernizacija institucionalnog (upravnog) i pravnog sustava. Formiranje političkih stranaka i stranački život u Hrvatskoj 1861.- 1918. Ustavni život Hrvatske 1861.-1867. Austro-ugarska nagodba, njezine posljedice na državno-pravni status Hrvatske, Hrvatsko-ugarska nagodba i njezina ustavno-pravna analiza. Modernizacija hrvatskog državno-pravnog, te naročito upravnog sustava za banovanja I. Mažuranića, analiza razdoblja Khuena Hedervarya. Državno-pravni položaj i institucije vlasti (poglavito uprave) Dalmacije i Istre 1797.-1918. Položaj i institucije državne vlasti Bosne i Hercegovine pod austro-ugarskom vlašću. Pravne kodifikacije u Hrvatskoj u 19. st. i njihova djelomična promjena u 20. st. IV. Hrvatska u I. svjetskom ratu, kontroverze o stvaranju zajedničke države južnoslavenskih naroda. Stvaranje Države SHS i pitanje ujedinjenja, nastanak Kraljevstva SHS. Državno-pravni razvitak i politički život Kraljevstva SHS/Kraljevine Jugoslavije, organizacija vlasti i temeljna načela ustava iz 1921. i 1931. Položaj Hrvatske u okviru jugoslavenske države. Formiranje Banovine Hrvatske, te njezin ustavno-pravni položaj. Pravni partikularizam i proces unifikacije prava. V. Raspad jugoslavenske države i podjela teritorija 1941. Hrvatska u II. svjetskom ratu. Formiranje NDH i pregled ustanova državne vlasti. Proces stvaranja antifašističkih organa vlasti u Hrvatskoj, AVNOJ, ZAVNOH, geneza federativnog uređenja, pitanje razgraničenja. Politika Saveznika prema hrvatskom i jugoslavenskom pitanju 1941.- 1945., položaj izbjegličke vlade Kraljevine Jugoslavije, sporazumi Tito-Šubašić, Privremena narodna skupština. VI. Ustavotvorna skupština 1945., prvi ustav FNRJ, međunarodno priznanje države, državnost hrvatske federalne jedinice. Pregled državno-pravnog razvitka Hrvatske u okviru FNRJ/SFRJ od 1945.-1990.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☐ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo: konzultacije
	1.6. Komentari	

1.7. Obveze studenata

Studenti/ce su obvezni polaziti predavanja, aktivno sudjelovati u nastavi, odgovarati na pitanja, rješavati problemske zadatke, izlagati zadane teme proširujući osnovno gradivo. Evaluacija rada studenata/ica vrši se kontinuirano tijekom semestra kao i putem dva kolokvija (1. kolokvij - pismeni prikaz knjige 3-5 str. 20 bodova, 2. kolokvij usmeni prikaz knjige 20min 35 bodova). Pohađanje i aktivnost u nastavi 10 bodova (5+5). Za polaganje kolokvija nema posebnih uvjeta koje treba ispuniti (broj dolazaka, aktivnosti, izlaganje i sl.). Student/ica je obavezan/na prisutiti završnom pisanom ispitu (pisani esej 35 bodova).

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,15	Aktivnost u nastavi	0,15	Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,05	Usmeni ispit		Esej (I. kolokvij)	0,6	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat (II. kolokvij)	1,05	Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. Željko Bartulović, Opća povijest prava i države (nacrt predavanja), akad. god. 2010./2011.
2. Željko Bartulović, Povijest hrvatskog prava i države (kompendij), akad. god. 2010./2011.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

1. AVRAMOVIĆ, Sima i STANIMIROVIĆ, Vojislav, Uporedna pravna tradicija, Beograd 2007.
2. BARTULOVIĆ, Željko i Randelović, Nebojša, Osnovi ustavne istorije jugoslavenskih naroda, Niš 2009. (određena poglavlja);
3. BEUC, Ivan, Povijest država i prava na području SFRJ, Zagreb, 1986. ili novija izdanja (određena poglavlja);
4. ENGELSFELD, Neda, Povijest hrvatske države i prava, Razdoblje od 18. do 20. stoljeća, Zagreb 1999.;
5. FESTIĆ, Raifa, Opća historija države i prava, Sarajevo 1988.
6. KURTOVIĆ, Šefko, Opća historija države i prava, knj. I. i II., Zagreb 1989. ili novija izdanja,
7. MARGETIĆ, Lujo, Opća povijest prava i države, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 1998.,
8. SIROTKOVIĆ, Hodimir i MARGETIĆ, Lujo, Povijest država i prava naroda SFR Jugoslavije, Zagreb 1988. ili novija izdanja (određena poglavlja);
9. VISKOVIĆ, Nikola, Teorija prava i države, Zagreb, 2006.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija studenata i profesora

Opće informacije

Nositelj predmeta	dr. sc. Andrea Roknić Bežanić	
Naziv predmeta	POLITIČKI I PRAVNI ASPEKTI MODERNE POVIJESTI ZAPADNE HRVATSKE U 20. STOLJEĆU	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	Izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznavanje s bitnim političkim i pravnim aspektima moderne povijesti Zapadne Hrvatske u 20. st. Posebno ukazati na pitanja osobitosti državnopravnog statusa zapadnohrvatskih područja, pitanja razgraničenja, problematike međunarodnog prava oružanih sukoba u kontekstu povijesti Zapadne Hrvatske, te međunarodnog, ustavnopravnog i upravopravnog određenja ovih područja. Pravna pitanja razmatraju se u kontekstu političkih zbivanja i mijena, razmatranja specifičnosti ideoloških odrednica i društvenih formacija, te ostalih sadržaja političke arhitekture.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema uvjeta za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da studenti nakon položenog ispita postignu razinu koja će im omogućiti da budu u stanju prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz moderne povijesti Zapadne Hrvatske u 20. st.

Očekuje se poznavanje događaja i procesa, osoba kronologije, kao i nekih specifičnosti državnopravne problematike.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij uključuje sljedeće sadržaje:

1. Državnopravne promjene nakon Prvog svjetskog rata (1918.-1924.) – talijanski politički pluralizam nakon ujedinjenja Italije – diplomatski kontekst – međunarodnopravna rješenja; 2. Zapadna Hrvatska u zbivanjima nakon Drugog svjetskog rata (1945. – 1954.) – diplomatski odnosi i međunarodnopravna rješenja – politička konfiguracija Rijeke nakon Drugog svjetskog rata i sjedinjenje sa Sušakom (1945.-1948.) – tendencije razvitka Rijeke u socijalističkoj Jugoslaviji – problematika razgraničenja s Italijom – pravni kontekst – Slobodni Teritorij Trsta – 3. Zapadna Hrvatska nakon dogovora o granici 1954. – pravna rješenja (pravna regulacija položaja nacionalnih manjina) - politička arhitektura u Rijeci i Istri u vremenu nacionalnog pokreta (1960-te -1971.) – gospodarska konsolidacija Zapadne Hrvatske u socijalističkoj Jugoslaviji; 4. Nova diplomatska kriza u talijansko-jugoslavenskim odnosima 1970- tih – Osimski sporazumi – osobitosti političkih kretanja u osamdesetim godinama XX. stoljeća; 5. Državnopravni aspekti konstituiranja hrvatske i slovenske samostalnosti i suvremeni trendovi hrvatsko-slovensko-talijanskih odnosa nakon 1990. – državnopravni procesi konstituiranja hrvatske i slovenske samostalnosti – međunarodno pravo i sukcesija državne granice – utvrđivanje državne granice na moru – sukcesija u pitanjima pravnog položaja nacionalnih manjina – utjecaj povijesnih mijena na suvremena kretanja - oblikovanje jadranskih odnosa u europskom integracijskom kontekstu.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒	predavanja	☒	samostalni zadaci
	☐	seminari i radionice	☐	multimedija i mreža
	☐	vježbe	☐	laboratorij
	☐	obrazovanje na daljinu	☐	mentorski rad

☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije
---	--

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi, priprema seminara, pismeni ispit.

1.8. Praćenje rada studenata (prikaz kroz podjelu ECTS bodova)

Pohađanje nastave	0,25	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	0,75	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,25	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja - kolokvij	0,75	Referat		Praktični rad	

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. stoljeća (1918.-1947.), Leykam international, Zagreb, 2011. (odabrana poglavlja)

Dukovski Darko, Istra i Rijeka u Hrvatskom proljeću, Alinea d.o.o., Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)

Povijest Rijeke, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1988. (odabrana poglavlja)

Vukas Budislav, Osimski sporazumi i hrvatsko-talijanski odnosi – pravno-povijesni kontekst – Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2007. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

Bartulović, Željko, Sušak 1919. – 1947. – državno-pravni položaj grada, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Državni arhiv Rijeka, Adamić, Rijeka, 2004.

Čepulo Dalibor, Hrvatska pravna povijest u europskom kontekstu – od srednjeg vijeka do suvremenog doba, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2012. (odabrana poglavlja)

Engelsfeld Neda, Povijest hrvatske države i prava – razdoblje od 18. do 20 stoljeća, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, bilo koje od tri izdanja (odabrana poglavlja)

Giron, Antun, Zaobići Ingridstellung. Riječko područje u završnici Drugog svjetskog rata, Povijesno društvo Rijeka, Rijeka, 1995.

Giron, Antun, Zapadna Hrvatska u Drugom svjetskom ratu, Adamić, Rijeka, 2004.

Vukas, B., Državno-pravni položaj Grada Rijeke od 1945. do Osimskih sporazuma 1975. godine»- stručni doprinos u Spomen knjizi Prve Riječke Hrvatske Gimnazije 1627. do 2007., izdavač: Prva Riječka Hrvatska Gimnazija, Rijeka, 2007., str. 76 – 87.

Vukas, B., «Tršćanska kriza u prijelomnim vremenima prve polovice 50-tih godina XX. stoljeća – diplomatsko-političko i državno-pravno razmatranje, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vol. 28, Br. 2, 2007., str. 1017 – 1065.

Vukas, B., «Glavne odrednice državno-pravnog položaja Istre i Vološćanskog područja od 1943. do 1947. – uz 60. obljetnicu stupanja na snagu Mirovnog ugovora s Italijom (15. rujna 1947. – 15. rujna 2007.) – Časopis za povijest Zapadne Hrvatske, God. II. III., Svezak 2-3, Rijeka, 2007., 2008. str. 105-124.

Vukas, B., «Neka pitanja kršenja međunarodnog prava talijanskih okupacijskih vlasti na području Zapadne Hrvatske i Kastavštine u razdoblju od 1941. do 1943., (u koautorstvu s Anom Anić, dipl. theol.), Zbornik Kastavštine, knjiga XVI., Kastav, 2008., str. 29-49.

Vukas, B., „Pax Adriatica“ – New Features of the Croatian (Slovenian) Italian Relations Aimed to Shaping the Coexistence Identity (Legal and Historical Context)“ Poglavlje u knjizi: Die Identität Europas – Was ist

„europäisch“?, Konfad Scors and Gerald G. Sander (Hrsg.), Schriften zu Mittel – und Osteuropa in der Europäischen Integration, Verlag Dr. Kovač, Hambrug, 2011. str. 275 – 292.
Vukas, B., Talijanska okupacijska politika u Istri i Kastavštini u drugoj polovici 1918. godine – pravni aspekti“, Zbornik Kastavštine, XIX., 2011., str. 71- 89.
Rijeka, geografija, etnologija, ekonomija, saobraćaj, povijest, kultura. Zbornik, Matica hrvatska, Zagreb, 1953. (odabrana poglavlja)

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. stoljeća (1918.-1947.), Leykam international, Zagreb, 2011. (odabrana poglavlja)	6	15
Dukovski Darko, Istra i Rijeka u Hrvatskom proljeću, Alinea d.o.o., Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)	5	15
Povijest Rijeke, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1988. (odabrana poglavlja)	7	15
Vukas Budislav, Osimski sporazumi i hrvatsko-talijanski odnosi – pravopovijesni kontekst – Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2007. (odabrana poglavlja)	3	15

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Evaluacija studenata i profesora

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Goran Bilogrivić	
Naziv predmeta	IDENTITETI U RANOSREDNJOVJEKOVNOJ EUROPI	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj predmeta jest upoznavanje studenata s problematikom identiteta u ranome srednjem vijeku, prvenstveno etničkih, njihova formiranja i komuniciranja. Razmatranjem povijesti njihova istraživanja te suvremenih metodologija proučavanja, cilj je i razvoj kritičkog razmišljanja te odnosa prema izvorima i brojnim teorijama o ranosrednjovjekovnim identitetima. To će posebno doći do izražaja tijekom raspravljanja o modernim i suvremenim upotrebama ranosrednjovjekovnih etničkih identiteta u političke svrhe. Osim etničkih, studente će se upoznati i s drugim oblicima tadašnjih društvenih identiteta.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

-

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Odslušanim kolegijem studenti će steći širok uvid u najnovije teorije i promišljanja o ranosrednjovjekovnim etničkim identitetima; poboljšat će kritički odnos prema izvorima i sekundarnoj historiografskoj literaturi; upoznat će pojedine načine na koje se ranosrednjovjekovni identiteti upotrebljavaju u političke svrhe te ih naučiti dekonstruirati u odnosu na primarne izvore; moći će argumentirano raspravljati o različitim problemima vezanima uz ranosrednjovjekovne identitete i donositi samostalne zaključke.

1.4. Sadržaj predmeta

Kolegij obrađuje različite teme vezane uz ranosrednjovjekovne identitete. Neke od njih su: Definiranje i objašnjenje temeljnih pojmova - identitet i etnicitet; primordijalizam i instrumentalizam, esencijalizam i konstruktivizam.

Rimsko Carstvo i "barbarski narodi"; velike seobe plemena i naroda ili asimilacija?; "Bečka škola" i W. Goffart.

Origo gentis, tradicijske jezgre i etnogeneza; konstruiranje ranosrednjovjekovnih identiteta kroz povijesne narative.

Etnički identiteti u germanskom svijetu.

Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu; romanstvo, Romani i Drugi.

Slaveni; dugi kontinuitet slavenskog identiteta ili njegovo formiranje kroz prizmu Bizantskog Carstva?; sklavinije i pojedinačna slavenski identiteti.

Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija; materijalna kultura i etnicitet; arheološki nalazi i njihovo tumačenje u kontekstu identiteta; materijalni "dokazi" etniciteta?; poganstvo – kršćanstvo.

Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet.

Ranosrednjovjekovni identiteti i stvaranje modernih nacionalnih država; traganje za drevnim korijenima naroda; (zlo)upotreba ranosrednjovjekovnih identiteta u suvremene političke svrhe.

Rodni, religijski i drugi društveni identiteti.

Posebna pozornost bit će posvećena problematici i pitanjima formiranja ranosrednjovjekovnog hrvatskog identiteta: prikaz tradicionalnih tumačenja podrijetla i doobe Hrvata; analiza sačuvanih izvora i dekonstrukcija modernih narativa; etnogeneza, postmodernizam i novi pristupi.

1.5. Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☐ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
☐ vježbe	☐ laboratorij
☐ obrazovanje na daljinu	☐ mentorski rad
☐ terenska nastava	☒ ostalo: <u>konzultacije</u>

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi. Studentima će za svako predavanje biti dodijeljena određena literatura koju će morati pročitati, kako bi ju mogli sažeto usmeno predstaviti i o njoj raspravljati. Izrada eseja. Pismeni ispit.

1.8. Praćenje⁸ rada studenata

Pohađanje nastave	0,5	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit		Esej	1	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

⁸ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.

Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!

1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

BUDAK, Neven (ur.), *Etnogeneza Hrvata*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.
 BUDAK, Neven, "Razvitak hrvatskog etničkog identiteta", u: Z. Nikolić Jakus (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015., str. 73-88.
 CURTA, Florin, "Etnicitet u ranosrednjovjekovnoj arheologiji: primjer ranoslavenskih nalaza u jadranskoj regiji", *Starohrvatska prosvjeta*, ser. III., 37, 2010., str. 17-50.
 DZINO, Danijel, "Novi pristupi izučavanju ranog hrvatskog identiteta", *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 41, 2009, str. 33-54.
 GARIPZANOV, Ildar – GEARY, Patrick J. – URBAŃCZYK, Przemisław (ur.), *Franks, Northmen and Slavs: Identities and State Formation in Early Medieval Europe*, Turnhout: Brepols, 2008.
 MALEŠEVIĆ, Siniša, *Sociologija etniciteta*, Beograd: Fabrika knjiga, 2009.
 NOBLE, Thomas F. X. (ur.), *From Roman Provinces to Medieval Kingdoms*, London – New York: Routledge, 2006.
 I drugi odabrani članci i poglavlja.

1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)

BORRI, Francesco, "White Croatia and the arrival of the Croats: an interpretation of Constantyne Porfirogenitus on the oldest Dalmatian history", *Early Medieval Europe*, 19/2, 2011., str. 204-231.
 ČIČAK-CHAND, Ružica – KUMPES, Josip, *Etničnost, nacija, identitet: Hrvatska i Europa*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 1998. (odabrana poglavlja).
 DZINO, Danijel, *Becoming Slav, Becoming Croat: Identity transformations in post-Roman Dalmatia*, Leiden – Boston: Brill, 2010.
 GEARY, Patrick J., "Rethinking Barbarian Invasions Through Genomic History", *Hungarian Archaeology E-Journal*, Autumn 2014., str. 1-8.
 HERŠAK, Emil (ur.), *Etničnost i povijest*, Zagreb: Institut za migracije i narodnosti – Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 1999. (odabrana poglavlja).
 MARGETIĆ, Lujo, *Dolazak Hrvata*, Split: Književni krug, 2001. (odabrana poglavlja).
 SEKULIĆ, Duško, "Etničnost kao društvena konstrukcija", *Migracijske i etničke teme*, 23/4, 2007., str. 347-372.
 STOURAITIS, Yannis, "Roman identity in Byzantium: a critical approach", *Byzantinische Zeitschrift*, 107/1, 2014., str. 175-220.
 ŠLAUS, Mario, "Kraniometrijska analiza srednjovjekovnih populacija središnje Europe: novi dokazi o ekspanziji hrvatskih populacija tijekom 10. do 13. stoljeća", *Opuscula archaeologica*, 23-24, 1999-2000., str. 273-284.
 I drugi odabrani članci i poglavlja.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
BUDAK, N. (ur.), <i>Etnogeneza Hrvata</i>	1	40
BUDAK, Neven, "Razvitak hrvatskog etničkog identiteta"	3	40
CURTA, Florin, "Etnicitet u ranosrednjovjekovnoj arheologiji: primjer ranoslavenskih nalaza u jadranskoj regiji"	0	40
DZINO, Danijel, "Novi pristupi izučavanju ranog hrvatskog identiteta"	0	40
GARIPZANOV, Ildar – GEARY, Patrick J. – URBAŃCZYK, Przemisław (ur.), <i>Franks, Northmen and Slavs: Identities and State Formation</i>	0	40

<i>in Early Medieval Europe</i>		
MALEŠEVIĆ, Siniša, <i>Sociologija etniciteta</i> , Beograd: Fabrika knjiga, 2009.	0	40
NOBLE, Thomas F. X. (ur.), <i>From Roman Provinces to Medieval Kingdoms</i> , London – New York: Routledge, 2006.	0	40
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Evaluacija studenata i profesora.		

Opće informacije		
Nositelj predmeta	dr. sc. Vjekoslav Perica	
Naziv predmeta	POVIJEST RUSIJE OD PETRA VELIKOG DO PADA KOMUNIZMA	
Studijski program	Diplomski dvopredmetni studij povijesti A-A	
Status predmeta	izborni	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	3
	Broj sati (P+V+S)	30+0+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je studentima pobuditi zanimanje za povijest imperijalne Rusije i Sovjetskog Saveza, upoznati ih s glavnim povijesnim procesima i historiografskim problemima. Očekuje se da će studenti naučiti objasniti glavne povijesne promjene u carskoj i komunističkoj Rusiji.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

/

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Očekuje se da će student upoznati se sa činjenicama i razumjeti ih te samostalno se kritički osvrnuti na osnovne postavke povijesti Rusije.

Prihvatiti i dalje razvijati ocjene o razvitku jedne velike euro-azijske države i njezinim zanimljivom povijesnom razvitku.

Samostalno definirati prijelomnice razvitka i glavne etape.

Shvatiti ulogu Rusije u politici Europe i Svijeta kroz razdoblje 18-20. stoljeća.

1.4. Sadržaj predmeta

Rusija je ne samo po površini najveća država na svijetu i jedna od prirodno najbogatijih i politički najmoćnijih, nego je to po mnogima i zasebna civilizacija. Vezana je uz razvoj kršćanstva u Europi i ratove s Turcima, bez Rusije ne bi bilo pobjeda nad Hitlerom i Napoleonom, prva je zemlja koja je provela komunističku revoluciju, najveća je zemlja istočnog kršćanstva (pravoslavlja) i zemlja koja u kulturno-povijesnom smislu pripada i Europi i Aziji. Zato ovaj kolegij započima s vladavinom cara Petra Velikog krajem 17. i početkom 18. stoljeća, kad Rusija postaje svjetska velesila, imperij u ekspanziji i približava se Europi te postaje i europska zemlja. Teme: Rusija između Istoka i Zapada (identitet i kultura ruskog naroda navlastito njihovo (ne)pripadanje Europi i odnos spram zapadne civilizacije), Rusija i Balkan, ruski nacionalizam i imperijalizam; carska Rusija do Revolucije, zatim kratki pregled komunističke ere i na kraju, naglasak na reviziju povijesti nakon pada komunizma od strane sadašnjeg režima u Rusiji.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije					
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Testovi (kolokviji) iz kronologije i najvažnijih pojmova; pohađanje i aktivnost u nastavi. Studenti pokazuju aktivnost u nastavi diskusijama na unaprijed zadane teme, zanimljivim pitanjima, izvješćima o samostalnom internet istraživanju, konzultacijama itd.							
1.8. Praćenje ⁹ rada studenata							
Pohađanje nastave	0.3	Aktivnost u nastavi	0.3	Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	2.4	Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
<p>Varijanta 1. (završni ispit) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici), dok na završnom ispitu može ostvariti 30 bodova.</p> <p>Varijanta 2. (bez ispita) Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).</p> <p>Detaljna razrada načina praćenja i ocjenjivanja rada studenata bit će prikazana u izvedbenom planu predmeta!</p>							
1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
Robert Service. Povijest suvremene Rusije: od carizma do 21. stoljeća. Zagreb: Sandorf, 2014. 547 str. Prijevod djela: The Penguin History of Modern Russia. - Pogovor: Prošlost i perspektive: str. 539-547. - Bilješke o autoru na omotu.							
1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)							
Tolstoj, Lav Nikolajevič. Rat i mir; s ruskog preveo Zlatko Crnković. Zagreb : Globus media, 2005. 1-2 sv. (Pročitati zadnjih oko 80 stranica, tj. pogovor ili zadnje poglavlje u knjizi). VIDEO I DOKUMENTARNI FILM – posebna lista							
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu							
		Naslov		Broj primjeraka		Broj studenata	
		Robert Service. Povijest suvremene Rusije: od carizma do 21. stoljeća		0		40	
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija							
Evaluacija studenata i profesora.							

⁹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr